

WIADOMOŚCI PORTU GDYŃSKIEGO

W.S.
POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA P.A.T.
W • A • R • S • Z • A • W • A

WIADOMOSCI PORTU GDYŃSKIEGO

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

WARSZAWA, KRAK. PRZEDM. 50. P.A.T. TEL. 687-23 i 233-53. KONTO P.K.O. 730.

WYDAWCA — POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA.

REDAKTOR — OSKAR STEMPEL.

1920 $\frac{10}{II}$ 1934

CZTERNASTY już lat Bałtyk nosi na swoich falach okręty polskie pod nową, współczesną, odrodzoną banderą.

Czternaste lat osłania czerwono-biała bandera wojenna polski dostęp do morza i wyjście na szeroki bezkres świata.

Dziesiątego lutego 1920 roku na piaszczystym brzegu prastarego polskiego portu Pucka, murem zwartym stanęła wzruszona miejscowa ludność kaszubska. Stanęła ramię przy ramieniu z marynarzami polskimi.

Marynarze — żołnierze odrodzonej Rzeczypospolitej, skrwawieni w bojach o wolność Ojczyzny, skrwawieni w bitwach na lądzie i na rzekach polskich — przyszli w zwartym szeregu nad odzyskane polskie morze... Przyszli, aby stanąć pod ojczystą banderą, po raz pierwszy, — po przeszło wiekowej przerwie, — podniesioną w tym dniu nad Bałtykiem.

Koń polskiego generała wkroczył do przybrzeżnej wody polskiego morza. Za generałem wdarł się, łopocąc proporczykami swych lanc, szwadron barwnych ułanów... Złoty pierścień z godłem Rzeczypospolitej i wrytą doniosłą datą, rzucony przez wysłannika Rządu Polskiego do fal Bałtyku, związał na wieki pięknym symbolem Polskę z Jej morzem.

* * *

Podjęto pracę nad morzem.

Rozpoczęto pracę pokojową, pracę dającą szerokie, nieobliczalnie szerokie horyzonty dla państwowego rozwoju i gospodarczego rozkwitu Polski.

Znamienne jest, znamienne i jakże logiczne, że pracę tę rozpoczęto pod znakiem wojennej bandery. Marynarka Wojenna, — której brak w danej Polsce zadecydował o utracie polskiej wolności morskiej, a w konsekwencji i o upadku samej Rzeczypospolitej, — Marynarka Wojenna w dobie współczesnej

Gen. Gustaw Orlicz-Dreszner
Prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

stworzyła kadry i podstawy, z których wyrósł cały dzisiejszy rozwój Polski nad morzem.

Dziś, gdy po czternastu latach wyteżonej pracy mamy już wspaniały dorobek w postaci pierwszorzędного portu morskiego Gdyni i w zorganizowanym, a coraz szerzej rozwijającym się handlu morskim, znaczenie Marynarki Wojennej bynajmniej nie zmalało. Odwrotnie.

Zagadnienie posiadania silnej, nowoczesnej floty wojennej coraz gwałtowniej wysuwa się na pierwszy plan polskich mocarstwowych dążeń i konieczności.

Nie można tego rozumieć niewłaściwie lub tłomaczyć sobie opacznie. Posiadanie silnej floty wojennej i dążenie do mocarstwowego stanowiska, nie jest wynikiem bezpodstawnego, butnego militarizmu. Stara jak świat, a wiecznie świeża i tak dzisiaj często potwierdzana prawda „si vis pacem, para bellum“ — jest podstawą rozumowań o konieczności posiadania odpowiedniej siły zbrojnej na morzu.

Tylko bezpieczeństwo: — „Security first“ oto zasada, którą musimy, wzorując się na Anglikach, wypisać na sztandarach naszych wszelkich poczynań zbrojeniowych. Nie dla jakiejś przecież zaborczości, nie dla aneksyj i podbojów militarnych stworzona została nasza potężna, zmuszająca do liczenia się z nią, siła zbrojna na lądzie.

Tem mniej można podejrzewać siłę zbrojną morską o zamierzenia napastnicze. Przez usta swoich wybitnych mężów, Polska tyle razy manifestowała swoją pokojowość. Hasło: „Cudzego nie chcemy — swego nie damy“ nie jest pustym dźwiękiem. Po linii tej zasady twarde i nieustępliwie kroczy cała polityka odrodzonej Polski.

Chodzi więc tylko o nasze bezpieczeństwo, o stworzenie ryzyka dla wszelkich pomysłów napastniczych sąsiadów.

Dziś Polska święci triumfy swego pokojowego nastawienia. Dwa narzędzia polityki — dyplomacja i siła zbrojna, stojąca w pogotowiu i czekająca na skinienie swego Wo-

dza, — dwa te potężne i precyzyjne narzędzia polityki polskiej, zdaje się że naprawdę unicestwiły wiszącą już — zdawało się — w powietrzu grozę nowego pożaru europejskiego. Świat cały podziwia sukcesy Polski. Świat straszony od kilku lat „beczką prochu“, leżącą pomiędzy Niemcami a Rosją, — ze zdumieniem przeciera oczy. „Przecież Polska zdołała ugłaskać i poskromić swoich sąsiadów“ — piszą francuskie pisma.

Tak, istotnie dzisiaj mamy jaki taki spokój. Dziś jeszcze możemy pracować, ugruntowując nasze stanowisko w świecie i odbudowując zniszczoną w latach niewoli Ojczyznę. Ale co będzie jutro? Kto wie, jakie nowe wstrząsy nawiedzą Europę. Kto może zaręczyć, że Gdynia, — ten brylant w koronie polskiej, — jest bezpieczna. Kto może być pewny, że nasz dostęp do morza, nasz handel z krajami zamorskimi, nasza wolność morska, — są zabezpieczone po wszystkie czasy i czy nie znajdą się ryzykanci, którzy znęcając naszą bezbronność na morzu, nie zechcą sięgnąć po najcenniejsze zdobycze naszej znoonej i żmudnej pracy.

Siła zbrojna na morzu — „armata morska“, w chwili grozy broniąca naszego mienia, dorobku pokojowej pracy i niepodległości, a mówiąca w czasie pokoju sąsiadom bliskim i dalekim o potędze Polski, jest niezaprzeczalną już dzisiaj koniecznością. Zaczynają pojmować to

najszerze warstwy społeczeństwa polskiego.

Myśl o konieczności posiadania odpowiedniej dla polskich interesów Marynarki Wojennej, musi stać się niebawem myślą absolutnie powszechną. Myśl ta musi iść równoległe z rodzącym się światopoglądem morskim. Na światopogląd zaś morski musi się składać rozum, serce i instynkt.

A więc *Rozum, Serce i Instynkt* każdego Polaka, każdej Polki, każdego dziecka polskiego!

Wślad za tem musi przyjść czyn. Czyn potężny, czyn decydujący i twórczy.

Do czynu takiego już się nawołuje.

Liga Morska i Kolonjalna, — instytucja będąca najwyższym wskaźnikiem rodzącego się zdrowego instynktu Narodu, będąca najistotniejszym wykładnikiem przejawiającego się już w intelektualnych sferach światopoglądu morskiego, — przystępuje w tym roku do dokonania wielkiego dzieła.

Hasło już padło, sygnał dany...

Liga Morska i Kolonjalna, upoważniona przez Rząd Rzeczypospolitej do zorganizowania zbiórki na *Fundusz Obrony Morskiej*, przystępuje do pracy, mającej dać realne owoce. W odezwach swoich mówi Liga bez ogródek o istotnym stanie naszej obrony morskiej, mówi o naglącej potrzebie działania. Wskazuje też wyraźnie zarysowany i wytknięty sobie cel. Słowa odezwy są

takie proste i tak przekonujące, że muszą trafić do serc i rozumu wszystkich, dobrze myślących i oddanych krajowi obywateli. Oto te słowa:

„Potrzeby naszej obrony morskiej są *tak wielkie i niecierpiące zwłoki*, że powinniśmy do końca 1934 roku zebrać kwotę siedmiu milionów złotych, odpowiadającą cenie małej jednostki bojowej morskiej, a umożliwiającą rozpoczęcie budowy serji nowoczesnych okrętów wojennych“.

Organizując więc zbiórkę na Fundusz Obrony Morskiej, mający zapoczątkować stworzenie trwałych podstaw pod rozbudowę morskiej siły zbrojnej i ustalając swój program, Liga Morska i Kolonjalna pod wodzą niestrudzonego na tem polu działacza Generała Orlicz-Dreszera, zwraca się do całego społeczeństwa polskiego, nawołując do gremjalnej i szybkiej akcji. Twarde słowa kończące odezwę, — brzmiały jak przyrzeczenie i jak rozkaz; należy je istotnie traktować jako rozkaz. „*Nasz program na rok 1934, program wydanej i szybkiej pomocy ze strony społeczeństwa w dziele rozbudowy polskiej siły obronnej na morzu — musi być wykonany!*“

Tak, program *musi być wykonany*. I będzie wykonany. Niech tylko każdy Polak spełni swój obowiązek względem Ojczyzny.

W rocznicę odzyskania morza — niech każdy skieruje swój wzrok ku banderze wojennej osłaniającej istnienie Polski na morzu.

INŻ. NAPOLEON KORZÓN

UWAGI O SYTUACJI NA RYNKU FRACHTÓW MORSKICH W ROKU 1933

W ROKU 1930-go sytuację żeglugi morskiej na całym świecie nie określiła się inaczej, jak — katastrofalna. W sprawozdaniu za rok 1931-szy p. Sö-nichsen z Hamburga („Hansa“, 1932, str. 29) pisał:

„Ubiegły rok 1931-szy przedstawiał się dla armatorów wszystkich krajów pod względem handlowym jako szereg najcięższych zawodów, które każdy z następujących za sobą dwunastu miesięcy roku ubiegłego przynosił. Wśród dzisiaj żyjącej generacji nie można chyba nikogo znaleźć, który kiedyś przedtem już przeżywał podobny okres roczny pod względem stanu frachtów na rynku morskim“.

W sprawozdaniu rocznym za rok 1932 Bremeńska Izba Handlowa pisała:

„O ile już rok 1931 pod względem sytuacji żeglugi morskiej należało określić jako rok sytuacji najwięcej katastrofalnej, to brakuje słów i wyrazów dla określenia sy-

tuacji w r. 1932, sytuacji graniczącej z zupełnym bankructwem. Nadzieja, iż w końcu roku 1931-go osiągnięto najniższy poziom rynku frachtowego i nadzieja, że nieznaczne polepszenie się sytuacji utrzyma się i nie okaże się przemijającym, zawiodło całkiem. Wprost przeciwnie — nastąpiło dalsze pogorszenie ogólnej sytuacji i to w takim stopniu, jakiego jeszcze za pamięci ludzkiej ani handel światowy, ani ruch światowy nie widziały“.

W sprawozdaniach o sytuacji za rok ubiegły 1933, umieszczanych w prasie fachowej zagranicznej, przegląda zmęczenie niepowodzeniami lat kryzysu i gorące oczekiwanie, że rok ubiegły można będzie uważać jako rok zakończenia czterechletniego okresu kryzysu światowego i ciężkich niepowodzeń w żegludze morskiej i jako rok początkowy ożywienia się handlu światowego.

Nie można zaprzeczyć, że pierwsze słabe na razie oznaki ożywienia

się handlu międzynarodowego i rynku frachtów morskich przy dobrej chęci można zauważyć, lecz wydaje się niewątpliwem, że, o ile nawet można będzie uważać, że w żegludze światowej osiągnięto wreszcie w połowie roku ubiegłego poziom najniższy i rok 1934 winien przynieść ze sobą niektóre polepszenia sytuacji, to przecież to polepszenie jeszcze na dłuższy okres czasu będzie tak nieznaczne, że dla żeglugi morskiej stan ten i nadal pozostanie katastrofalny. Co gorsza, — polepszenia tego wcale nie będą odczuwać kraje z mocną stałą walutą. Polepszenie to zostanie wykorzystane prawie wyłącznie przez kraje najmocniejsze w żegludze światowej, a posiadające waluty: dolarową i funtową i związane z tą ostatnią. Zniżka waluty tych krajów będzie nadal wykorzystywana jako najmocniejsza

i najsukuteczniejsza broń w walce o ochronę własnego handlu i własnej żeglugi.

Zresztą po dokładniejszym zbadaniu indeksów frachtowych za rok ubiegły, pozostaje właściwie, słaba nadzieja na polepszenie się sytuacji w czasie najbliższym.

Stwierdzić można, że w ruchu morskim rok ubiegły ani pod względem ilości towarów przewiezionych, ani pod względem wartości frachtów zainkasowanych przez armatorów nie osiągnął nawet poziomu roku 1932-go.

Niżej podajemy obliczenie indeksów frachtowych. Wszystkie te indeksy przyjmują za podstawę do porównania przeciętną frachtową stawkę za rok 1913, oceniając ją współczynnikiem 100.

Światowy indeks oblicza w Anglii dla statków wychodzących i przychodzących do portów angielskich „Lloyds List“.

Ten indeks przedstawiał się jak następuje:

Rok:	1913	—	100,0	Rok:	1926	—	109,7
	1922	—	122,0		1927	—	109,6
	1923	—	109,7		1928	—	97,5
	1924	—	113,4		1929	—	106,9
	1925	—	102,2				
Rok, kwartał, wzgl. miesiąc	1930	—	I ... 73,4	Rok, kwartał, wzgl. miesiąc	1932	—	I ... 70,0
			— II ... 70,4				— II ... 66,9
			— III ... 73,4				— III ... 63,7
			paźdz./list. 72,2				paźdz./list. 66,8
	1931	—	I ... 73,3		1933	—	I ... 66,5
			— II ... 72,3				— II ... 62,5
			— III ... 67,3				— III ... 63,6
			paźdz./list. 72,9				paźdz./list. 65,0

Ponieważ w danej chwili indeks za miesiąc grudzień 1933 nie jest jeszcze opublikowany, więc dla porównania podano wyżej indeksy pierwszych trzech kwartałów i średni dla miesięcy październik/listopad lat 1930—1933-go.

Dla porównania z warunkami, w których pracuje żegluga polska więcej miarodajnym przedstawia się indeks niemiecki obliczany przez Statistisches Reichsamts i publikowany w „Wirtschaft und Statistik“.

Niżej podaje się:

a) indeks ogólnoniemiecki (z włączeniem ruchu pozaeuropejskiego) i

b) indeks niemiecki europejski.

Ten ostatni oblicza się osobno dla statków wychodzących i przy-

MORZE —
TO WIELKOŚĆ I BOGACTWO
NARODU

chodzących do portów niemieckich. Podajemy niżej tylko indeks dla statków wychodzących z portów:

a) Indeks ogólnoniemiecki:

	1913	—	100,0	
	1927	—	106,2	
	1928	—	102,0	
	1929	—	108,9	
Mies.	1930	1931	1932	1933
I	100,2	89,1	73,2	67,2
II	97,8	88,7	71,9	66,1
III	93,2	87,0	73,5	65,6
IV	92,2	85,7	73,8	64,5
V	92,4	86,8	70,4	62,7
VI	90,5	86,3	68,4	62,8
VII	89,9	84,5	65,7	62,1
VIII	89,9	83,8	63,4	61,0
IX	89,0	82,0	65,1	—
X	90,3	79,3	65,9	60,7
XI	90,1	78,4	65,1	61,5
XII	91,1	74,1	66,7	63,2
	92,3	83,8	68,6	—

b) Indeks niemiecki europejski dla statków wychodzących z portów niemieckich:

	1913	—	100,0	
	1927	—	98,5	
	1928	—	91,4	
	1929	—	101,1	
Mies.	1930	1931	1932	1933
I	92,6	83,6	66,0	63,8
II	89,9	82,9	66,6	63,2
III	81,8	83,6	69,8	62,6
IV	81,0	83,6	70,7	61,5
V	85,1	83,2	64,3	58,9
VI	85,8	84,4	63,6	58,6
VII	84,2	80,0	61,4	58,1
VIII	83,1	80,3	59,5	58,3
IX	83,9	77,0	60,9	—
X	86,1	72,4	62,0	60,7
XI	87,5	68,0	62,0	61,5
XII	88,8	61,6	64,0	58,8
	85,8	78,4	64,3	—

Stan frachtów na rynku węglowym charakteryzować może następujące zestawienie:

Zestawienie frachtów węglowych na przewóz węgla od Tyne do Niemiec:

Miesiąc	1930	1931	1932	1933
I	6/6 — 5/6	4/9 — 4/6	4/9	4/6 — 5/-
II	5/3 — 4/9	5/- — 4/6	4/9	4/- — 4/6
III	4/9 — 4/6	5/- — 4/6	4/7 ^{1/2}	3/9 — 4/-
IV	4/9 — 4/6	5/- — 4/6	4/6	3/9 — 4/3
V	4/9 — 4/6	5/- — 4/6	4/3	4/3 — 4/9
VI	4/9 — 4/3	4/6 — 4/3	4/6	4/3 — 4/9
VII	4/6 — 4/3	4/9 — 4/3	4/-	4/6 — 4/9
VIII	4/6 — 4/3	4/9 — 4/6	4/3	4/- — 4/6
IX	4/9 — 3/10 ^{1/2}	4/9 — 4/6	5/-	4/9 — 5/-
X	4/9 — 4/3	6/- — 5/6	5/3	4/9 — 5/-
XI	5/- — 4/6	5/9 — 5/3	5/4 ^{1/2}	4/6 — 5/-
XII	4/9 — 4/3	5/6 — 5/-	5/6	5/- — 5/3

W ten sposób przeciętna frachtów tych pozostawała w latach 1930—1933 prawie bez zmiany około — 4/9, lecz dla należytej oceny koniecznym jest przyjąć pod uwagę kurs funta angielskiego. Zawdzięczając spadkowi funta faktycznie frachty spadły do 2/3 wartości z roku 1930-go.

Co się tyczy frachtów węglowych na Bałtyku, to tu można powiedzieć, iż poza mocną depresją w marcu i kwietniu, jak również pewnym wzmocnieniem w listopadzie roku sprawozdawczego rynek ten cechowała naogół stałość frachtów, którą można wytłumaczyć tem, że rynek

szwedzki (za wyjątkiem skrajnie północnych portów) obsługiwany jest prawie wyłącznie przez nieliczne koło armatorów. Armatorzy ci mają przeważnie długoterminowe kontrakty. Na takie ukształtowanie się stosunków mają znaczny wpływ wysokie opłaty portowe w Szwecji (light dues), które się bonifikuja tylko po pewnej ilości wykonanych podróży do danego portu i które dzięki temu odstręczają tak zwanych outsiderów.

Zestawienie frachtów węglowych do Skandynawji z portów Gdynia i Gdańsk:

a) do Stockholmu:

Miesiąc	1930	1931	1932	1933
I	5/3 — 5/6	4/6 — 4/9	4/6 — 5/-	4/1 ^{1/2}
II	4/9 — 5/-	4/6 — 4/9	4/3 — 4/6	4/- — 4/1 ^{1/2}
III	4/3 — 4/6	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/3 — 4/4 ^{1/2}	3/10 ^{1/2} — 4/-
IV	4/3 — 4/6	4/4 ^{1/2} — 4/6	4/1 ^{1/2} — 4/3	3/9 — 3/10 ^{1/2}
V	4/3 — 4/6	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/- — 4/1 ^{1/2}	3/9 — 3/10 ^{1/2}
VI	4/3 — 4/6	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/- — 4/1 ^{1/2}	4/-
VII	4/- — 4/3	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/1 ^{1/2} — 4/3	4/-
VIII	4/- — 4/3	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/1 ^{1/2} — 4/3	4/-
IX	4/1 ^{1/2} — 4/4 ^{1/2}	4/6 — 4/7 ^{1/2}	4/3 — 4/4 ^{1/2}	4/-
X	4/1 ^{1/2} — 4/4 ^{1/2}	4/10 ^{1/2} — 5/-	4/3 — 4/4 ^{1/2}	4/-
XI	4/3 — 4/4 ^{1/2}	5/- — 5/1 ^{1/2}	4/3 — 4/4 ^{1/2}	4/-
XII	4/3 — —	5/- — 5/1 ^{1/2}	4/3 — 4/4 ^{1/2}	4/-

b) do Göteborga:

Miesiąc	1930	1931	1932	1933
I	5/3 —	4/3 — 4/6	4/3 — 4/4 ¹ / ₂	4/1 ¹ / ₂
II	4/6 —	4/3 — 4/4 ¹ / ₂	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/
III	4/6 —	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/- — 4/1 ¹ / ₂	3/10 ¹ / ₂
IV	4/3 —	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/- — 4/1 ¹ / ₂	3/10 ¹ / ₂ — 4/-
V	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/1 ¹ / ₂ — 4/4 ¹ / ₂	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/-
VI	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/3 — 4/4 ¹ / ₂	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/-
VII	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/3 — 4/6	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/-
VIII	4/- — 4/1 ¹ / ₂	4/3 — 4/6	4/- — 4/3	4/-
IX	4/- — 4/3	4/3 — 4/6	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/-
X	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/9 — 5/-	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/1 ¹ / ₂
XI	4/3 — 4/6	4/9 — 5/-	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/1 ¹ / ₂
XII	4/6 — —	4/9 — 5/-	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/1 ¹ / ₂

c) do Kopenhagi:

Miesiąc	1930	1931	1932	1933
I	5/3 —	4/3 — 4/6	4/3 — 4/6	3/10 ¹ / ₂ — 4/-
II	5/- —	4/3 — 4/6	4/- — 4/3	3/9 — 3/10 ¹ / ₂
III	5/- —	4/1 ¹ / ₂ — 4/4 ¹ / ₂	3/10 ¹ / ₂ — 4/1 ¹ / ₂	3/9 —
IV	4/3 —	4/- — 4/3	3/9 — 4/-	3/9 —
V	4/1 ¹ / ₂ — 4/3	4/1 ¹ / ₂ — 4/4 ¹ / ₂	3/9 — 4/-	3/9 —
VI	3/9 — 4/3	4/3 — 4/6	4/- — 4/3	3/10 ¹ / ₂ — 4/-
VII	3/9 — 4/-	4/3 — 4/6	4/- — 4/3	4/- —
VIII	4/- — 4/3	4/3 — 4/6	4/- — 4/3	3/10 ¹ / ₂ —
IX	4/- — 4/3	4/3 — 4/6	4/1 ¹ / ₂ — 4/4 ¹ / ₂	4/- —
X	4/- — 4/3	4/9 — 5/-	4/3 — 4/4 ¹ / ₂	4/1 ¹ / ₂ —
XI	4/3 — —	4/9 — 5/-	4/3 — 4/6	4/1 ¹ / ₂ — 4/3
XII	4/3 — 4/6	4/9 — 5/-	4/- — 4/3	4/- —

W wyżej podanych zestawieniach pierwsza stawka odpowiada mniej więcej statkom o pojemności 3.000 DW., druga — 2.000 DW.

Za jaskrawą ilustrację sytuacji żeglugi morskiej mogą służyć propozycje angielskich kół żeglugowych by celem poprawy rynku frachtowego — na podstawie uzgodnienia międzynarodowego unieruchomić 30 procent całego światowego tonażu.

Problem ten — odłożenia statków był gorąco omawiany na kongresie żeglugowym w Londynie, jak również na światowej konferencji gospodarczej i w Międzynarodowej Izbie Handlowej; niestety bez żadnych pozytywnych wyników, ani projektów uzgodnionej międzynarodowej akcji. Wszyscy zainteresowani byli zgodni co do tego, że przyczyną depresji jest stale wzrastająca dysproporcja pomiędzy rozporządzalnym tonażem okrętowym, a rozwojem handlu międzynarodowego.

Dysproporcja ta ujawnia się wyraźnie w niżej podanym zestawieniu. Gdy w roku 1914 tonaż światowy zwiększył się o 42%, to w tymże czasie handel międzynarodowy towarowy zmniejszył się więcej, aniżeli o 32,5%.

**PAMIĘTAJ
O FUNDUSZU
OBRONY MORSKIEJ!**

Rok:	Tonaż światowy:		Handel międzynarodowy towarowy światowy 0/0 0/0 2)
	w tysiącach BRT. 1)	0/0 0/0	
1913	47.000	95,7	100,0
1914	49.089	100,0	—
1926	64.784	132,0	160,8
1927	65.193	132,8	169,2
1928	66.954	136,4	173,4
1929	68.074	138,7	177,3
1930	69.704	141,8	142,8
1931	70.131	142,9	102,2
1932	69.734	142,0	68,5
1933	67.920	138,4	—

1) Dane „Annuaire Statistique de la Société des Nations“.

2) Dane „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich“, 1933, str. 104.

Jak raptownym był spadek handlu towarowego międzynarodowego w latach kryzysu, wykazuje porównanie cyfr wartości tego handlu w milionach dolarów (zaczepnięte z „Annuaire Statistique de la Société des Nations, 1931/1932 i 1932/1933, str. 168):

K r a j	1930	1931	1932	1 9 3 3	
	1 lipca	1 lipca	1 lipca	1 styczn.	1 lipca
Stany Zjednoczone	1 973	2 601	3 425	3 588	3 243
Anglja i Irlandja	1 389	3 250	3 470	3 096	3 207
Niemcy	214	682	1 270	1 103	703
Norwegja	173	816	801	635	743
Szwecja	15	118	152	211	146
Danja	78	136	230	167	127
Razem unieruchomiony tonaż światowy:	5 439	10 511	14 047	12 700	11 462
W tymże czasie cały tonaż światowy	69 607	70 131	69 734	—	67 920
czyli unieruchomiony tonaż stanowił odsetek całego tonażu:	7,8%	15,0%	20,1%	—	16,9%

Rok	Wartość handlu międzynar. w milionach dolarów	0/0 0/0
1929	68.641	100,0
1930	55.575	81,0
1931	39.769	57,4
1932	29.611	38,8

Znaczne zwiększenie tonażu światowego po wojnie powstało głównie na skutek forsownej rozbudowy floty amerykańskiej i japońskiej podczas wojny. Dysproporcja pomiędzy rozporządzalnym tonażem okrętowym, a ilością towarów do przewiezienia jest faktycznie znacznie większa, aniżeli wnioskować można z podanego stosunku procentowego. Trzeba przecież przyjąć pod uwagę, że postęp techniki budowy okrętów i urządzeń przeładunkowych, przyspieszenie biegu okrętów, lepsze wykorzystanie pomieszczeń okrętowych, większa wydajność urządzeń przeładunkowych, — pozwalają na przyspieszenie obrotu okrętów i na lepsze wykorzystanie ich pojemności, a więc w rezultacie dla przewiezienia tej samej ilości towarów obecnie potrzebny byłby znacznie mniejszy tonaż okrętowy, aniżeli przed wojną w roku 1913 — 1914. Należy też uwzględnić tu, że w ostatnich latach w rozmiarach dotychczas nieznanymi przeprowadzała się w wielu krajach mocno popierana przez rządy akcja sprzedawania okrętów na złom. Pozostały rozporządzalny tonaż jest tonażem znacznie odmłodzonym, a więc przeważnie znacznie wyższym pod względem sprawności, aniżeli przedwojenny.

Jako wskaźnik sytuacji frachtowej po części służyć może tonaż unieruchomiony. Pod tym względem rok ubiegły 1933 wykazuje nieznaczną poprawę.

Procent odłożonego tonażu uległ niότεremu zmniejszeniu, a w szczególności w krajach z nami sąsiadujących i dla nas najbardziej miarodajnych, jak Szwecja, Danja i Norwegja.

Zestawienie tonażu unieruchomionego podajemy niżej (obliczony w tysiącach BRT):

Mimo, że tonaż unieruchomiony z końcem 1933 roku dochodzi przecież do znacznej wysokości, zmniejszenie tonażu rozporządzalnego nie odpowiada szybciej postępującemu zmniejszeniu ilości towarów do przewiezienia.

Konkurencja frachtowa, która z tej przyczyny wynika, przyjmuje jaknajostrejsze formy. Ukształtowanie się wydatków w przedsiębiorstwach żeglugowych jest tego rodzaju, że unieruchomienie statków zazwyczaj bardzo nieznacznie zmniejsza wydatki generalne; z tego też powodu w przeważającej ilości wypadków utrzymuje się statki w ruchu nawet wtedy, gdy wykorzystuje się tylko nieznaczna część pojemności okrętów i gdy eksploatacja

pokrywa zaledwie znikomym odsetek kosztów generalnych.

Sytuację pogarsza okoliczność, że jednocześnie ze zmniejszeniem się obrotu towarowego i zwiększeniem się tonażu rozporządzalnego budowa nowych statków bynajmniej nie została wstrzymana, wprost przeciwnie — w ostatnich czasach w Anglii, Norwegii, Danji, Francji zauważyć można... ożywienie budowy okrętów. Przyczyna — znowu obostrzona konkurencja, w której tylko zupełnie nowoczesny, urządzony wedle ostatnich wymogów techniki i dostatecznie szybki statek może liczyć na otrzymanie frachtów.

Wykaz tonażu okrętów znajdujących się w budowie wedle danych Lloyd's Register obliczonych w tysiącach BRT.

O k r e s:	Anglia (bez domin- jów)	Stany Zjednoczone	Niemcy	Francja	Szwecja	Danja	Norwegia	Wszystkie kraje razem
1928.XII	1243	48	382	162	99	83	28	2 618
1929.XII	1560	158	253	167	98	105	43	3 111
1930.XII	909	232	218	174	146	108	21	2 326
1931.XI	401	208	104	164	95	52	16	1 403
1932.III	373	207	104	157	98	24	11	1 298
VI	281	162	104	128	89	20	11	1 110
IX	238	125	81	109	74	19	11	901
XII	226	60	80	102	59	21	10	766
1933.III	252	31	53	98	82	20	9	741
VI	288	3	50	92	78	27	9	733
IX	304	15	30	96	71	32	11	757
XII	332	12	23	91	65	25	8	757

Jednocześnie w roku ubiegłym bardzo znacznie zwiększyła się sprzedaż okrętów na złom.

Sprzedano na złom: w roku 1931 około 1 018 000 BRT., w roku 1932 około 1 210 000 BRT., w roku 1933 około 1 845 000 BRT.

W r. 1933 zaznaczyła się jeszcze wyraźniej tendencja protekcjonizmu, wynikająca z nacjonalistycznego nastawienia rządów i w logicznej konsekwencji tejsze wysunęła się konieczność subwencjonowania flot narodowych.

O ile w r. 1933 można było jeszcze mówić o nielicznych wyjątkach w szeregu państw niesubwencjonujących flot handlowych, o tyle w r. 1934 nie będzie prawdopodobnie ani jednego wyjątku w tym względzie.

Niemcy przyznały ostatnio swojej żegludze handlowej 20 milionów marek; jako jeden z ostatnich krajów Anglia wchodzi stopniowo na drogę subwencji, nie widząc innego wyjścia dla utrzymania primatu swej floty, która mimo zdewaluowanego funta znalazła się znów wobec trudności finansowych nie do pokonania własnymi siłami.

Roczne sprawozdanie British Chamber of Commerce, tłumaczy to tem, że mimo lokalnych i sezon-

stwierdzić, że jeżeli perspektywy światowej sytuacji dla żeglugi nie mogą przedstawiać się wesoło, to polska żegluga na Bałtyku znajduje się w jeszcze znacznie gorszym położeniu.

W Anglii i w krajach skandynawskich spadkowi frachtów wymierzanych w funtach angielskich towarzyszył spadek wszystkich wydatków na utrzymanie statków, — wydatków wymierzanych w tejsze zdewaluowanej walucie. U nas wszystkie wydatki pozostały na poziomie poprzedzającym dewaluację funta, a frachty inkasujemy w walucie funtowej. Dysproporcja wydatków i wpływów stwarza ogromne deficyty, które zmusiły „Żeglugę Polską“ do unieruchomienia wszystkich jej trampów.

Żądaniem nieodzownym, a ciężkim do rozwiązania w chwili obecnej jest konieczność przeprowadzenia jaknajdalej idącej redukcji wszystkich wydatków; w najlepszym wszakże wypadku po przeprowadzeniu wszystkich możliwych redukcji w chwili takiej depresji, jaką przeżywamy, nie można będzie liczyć na rentowne prowadzenie przedsiębiorstwa żeglugowego, a zwłaszcza eksploatującego trampy, a nie linii regularnych.

Tramping nasz zatrudniany był zawsze w przeważającej części przy przewozie węgla. Traktaty handlowe, które Anglia w roku 1933 zawarła z wszystkimi krajami skandynawskimi i w których to traktatach kraje te zobowiązały się na sprowadzenie węgla angielskiego, odebrały od trampingu naszego bardzo poważne ilości towarów.

Ostatnio Finlandja naprzykład zobowiązała się 75% całego importu węgla sprowadzać z Anglii. Wywóz węgla angielskiego do Finlan-

Wprost z pokładu „Kościuszki“ pasażerowie przechodzą do sal nowego dworca muśkiego, a z sal wprost do wagonów.

dji w latach 1931 do 1933 wzrósł prawie dwa razy.

Ogólny eksport węgla angielskiego wzrósł w roku 1933 stosunkowo nieznacznie w porównaniu z rokiem 1932, ale charakterystycznym jest wzrost eksportu w ostatnich pięciu miesiącach roku 1933, za które posiadamy cyfry; wzrost ten całkowicie pokrył zmniejszenie się eksportu w pierwszym półroczu roku ubiegłego.

Eksport angielski w tysiącach ton:

Miesiące:	1931	1932	1933
I — VI	21.285	19.823	18.959
VII — XI	17.837	15.987	17.059
razem I—XI	39.122	35.810	36.018

Niewątpliwie, że wzrost eksportu Anglija zawdzięcza swojej polityce walutowej.

Kursy akcji przedsiębiorstw żeglugowych nie mogą być uważane za całkiem pewny wskaźnik pracy przedsiębiorstw, ale przecież w

przybliżonej ocenie życia przedsiębiorstw mogą być brane w rachubę. Otóż ciekawie przedstawia się porównanie przebiegu kursów akcji przedsiębiorstw żeglugowych w roku ubiegłym; z jednej strony, — w Niemczech, kraju ze stabilizowaną walutą; z drugiej strony — w Danji

— z koroną duńską, której kurs idzie wśląd za kursem funta angielskiego. Kursy akcji niektórych większych przedsiębiorstw niemieckich i kurs przeciętny średni — siedmiu największych przedsiębiorstw duńskich zestawione są niżej:

Miesiące roku 1933	Przedsiębiorstwa niemieckie:			Siedem przedsiębiorstw duńskich
	Hapag	Lloyd	Süd	
I	17,25	18,25	30	34
II	18,75	19,75	42	37
III	16,5	17	37	38
IV	21,5	22,5	42	39
V	18,25	18,5	—	41
VI	18,25	19	30	52
VII	14,5	16,5	26	51
VIII	14,25	15,25	18	53
IX	12,5	12,5	30	49
X	10,25	11,25	22	42
XI	9,5	10,25	20	47
XII	11,5	12,25	23	55

Zestawienie to wyjaśnia nam, dlaczego unieruchomiony tonaż w Danji, który stanowił 1 lipca 1932

— 230 000 BRT., zmniejszył się na 1.I.1933 do 167 000 BRT., a w grudniu roku 1933 do 68 000 BRT.

ZYGMUNT BRODATY

PORT STOCKHOLMU

(KORESPONDENCJA WŁASNA)

DNIEM 1 stycznia r. b. Urząd Portowy Szwecji rozpoczął 26 rok swego istnienia w formie dziś obowiązującej i z okazji obchodu ubiegłego 25-lecia wydał jubileuszowe sprawozdanie ze swej czterdzielatekowej działalności, wykazujące rozwój tego starego portu i jego obecne wyposażenie. Warto przyrzeć się nieco danym zebranym w tem dziele, oświetlającym rozwój i obecne znaczenie największego portu szwedzkiego.

Ale przedtem pragniemy dla lepszej orientacji, podać kilka szczegółów dotyczących jego położenia geograficznego i roli jaką odgrywa w życiu gospodarczem Szwecji.

Port Stockholmu jest jednym z najbardziej przez naturę korzystnie wyposażonych portów w świecie, i byłoby anomalją nie do wytłumaczenia gdyby już w zaraniu dziejów tego kraju nie był w tem miejscu, gdzie się dziś wznosi Stockholm, powstał port i ożywione miasto handlowe.

Położony w poprzek cieśniny po obu stronach strumienia, łączącego jezioro Mälär z morzem Bałtyckim, posiada on doskonałą komunikację w głąb lądu Szwecji środkowej, dzięki jezioru ciągnącemu się na przestrzeni około 200 kilom. na zachód, a połączonego pozatem kanałami z dalszemi pomniejszych jeziorami. Jezioro, względnie głębokie, daje możliwość nawet statkom napływającym z krajów zamorskich do

tarcia bezpośrednio do miast położonych w głębi kraju.

Od strony morza, w kierunku wschodnim, wejście jest zabezpieczone od burz i fal na przestrzeni 60 kilom. przez liczne wyspy, większe i mniejsze, stanowiące t. zw. „Skärgård“, będące ulubionem miejscem wywczasów ludności miejskiej w porze letniej. Przejście z morza do portu, przesmykami wijącemi się między temi wyspami, jest najeżone skałami podwodnemi i jest nadal niebezpieczne dla okrętów, nie znających dokładnie bezpiecznej drogi. To też, mimo że władze portowe od wieków poczyniły wszystkie możliwe zabiegi, aby otwarte dla żeglugi 3 główne przesmyki przez „skärgård“ wyznaczyć znakami morskimi i światłami, to statki niemi zdążające do portu muszą regularnie posługiwać się pilotami. Nie kępuje to w dzisiejszych czasach ruchu żeglugowego dzięki doskonałym pilotom, ale stanowiło, aż do ostatnich czasów, wyśmienitą obronę dla stolicy Szwecji przed napadem nieprzyjacielskim od strony morza, wzmocnioną jeszcze silnemi fortyfikacjami na wyspach w polowie drogi.

Miasto powstało z małego osiedla rybackiego, na małej wysepce w samym ujściu Mälaru do moza, które w 12-tym stuleciu zostało otoczone wałami z zamkiem obronnym, dla strzeżenia tego ważnego wejścia do doliny Mälaru. Warowna ta wyspa dziś stanowi t. zw. stare miasto (po-

równaj city) i zachowało jeszcze swoje cechy średniowieczne. Wokół tego centrum rozbudowało się z biegiem czasu miasto bogate, liczące dzisiaj, razem z przedmieściami, około 600.000 mieszkańców.

Zasięg gospodarczy portu stockholmskiego obejmuje całą bogatą dolinę Mälaru i prowincje środkowej Szwecji, aż do linii gdzie zaczyna działać wpływ zachodniego portu szwedzkiego Göteborg'u, dominującego na zachodnim wybrzeżu Szwecji. Od strony morza, na wschód, wpływ gospodarczy Stockholmu obejmuje całe wybrzeże Bałtyckie Szwecji i stanowi główny rozdzielnik towarów importowanych dla prowincji wschodnich od granicy Finlandji, aż do miasta Helsingborg na południu naprzeciwko Helsingör nad przesmykiem Oresund. Na zewnątrz, Stockholm, dzięki licznym linjom okrętowym, ma połączenie z różnemi częściami świata, głównie jednak utrzymuje ożywione stosunki handlowe z zagranicznymi portami Bałtyku.

Pod względem handlu zagranicznego, Stockholm jest przede wszystkim miastem importowem. Tu się gromadzą bowiem towary zagraniczne, sprowadzane w całych ładunkach, które hurtownicy stockholmscy potem rozsyłają mniejszemi statkami lub kolejami do swych klientów w środkowej Szwecji lub do pomniejszych miast wzdłuż wschodniego wybrzeża Szwecji. Co do eksportu, to dominują tu wyro-

by fabryczne. Natomiast wywóz artykułów masowych odbywa się bezpośrednio przez porty miejsc produkcji, których Szwecja posiada wielką ilość.

Dla utrzymania regularnego ruchu żeglugowego na jeziorach Mälaren z dopływami oraz kabotażu na wybrzeżu szwedzkim, istnieje w Stockholmie aż 33 towarzystwa armatorskie. Żegluga zagraniczną zajmuje się 20 towarzystw żeglugowych, utrzymujących stale linje, poza wykonywaniem transportów dorywczych do portów nie przewidzianych w rozkładzie. Flota handlowa przynależna do portu stockholmskiego liczyła w roku 1933 razem 412 statków o pojemności 311.792 ton reg. netto, a z tych tylko 12 okrętów żaglowych o pojemności 2534 ton.

Ruch żeglugowy w ostatnim roku dobrej konjunktury, to jest w r. 1930, doszedł do 53.928 statków z pojemnością 5.548.120 ton, z czego z zagranicy było statków 2950 o pojemności 2.547.797 ton, w roku 1932 ruch ten nieco zmalał do 42.334 statków i 4.533.917 ton oraz 2703 statków i 2.307.797 t. Przywóz wyniósł w 1932 r. 3.113.000 ton z czego 1.858.000 ton z zagranicy.

Urządzenia techniczne są, jak się należy spodziewać w porcie tak starym, o wartości różnej. Obok licznych dźwigów konstrukcji starszej znajdują się też i dźwigi najnowsze go typu i zarząd portu strzeże pilnie, aby utrzymać urządzenia portowe na wysokości nowoczesnych wy magań.

Przez ostatni okres 25-letni port został znacznie rozbudowany a przede wszystkim wybrzeża zostały rozszerzone i wzmocnione murami granitowymi. W roku 1926 został ukończony Port Wolny kosztem 32 milj. koron. Celem ułatwienia dla większych statków dostępu do portu nad jeziorem Mälaren został wybudowany głęboki kanał okrążający miasto od południa i wybrzeża tego kanału wyposażono w nabrzeża granitowe i potężne dźwigi oraz magazyny.

Długość ogólna nabrzeży wynosi w porcie nad Mälarem 6.734 m., zaś w porcie morskim 17.282 m. Z tego przypada na Port Wolny 1218 metr.

Koszta budowy portu zaksięgowane za r. 1933 wynoszą 44.888.769 kor. nie wliczając Portu Wolnego.

Dzięki konfiguracji terenu skalistego i nieregularności wybrzeży port stockholmski nie posiada base nów we właściwym sensie tego słowa. Natomiast musiano przedsięwziąć technicznie trudne roboty wykuwania skał nadbrzeżnych i wy

równania nabrzeży i dna pod przystaniem. Głębokość przy nabrzeżach wynosi od 6 do 10 m., co jest wystarczające dla okrętów zazwyczaj kursujących na Bałtyku. Okręty o większem pogłębieniu zaś stają na kotwicy na redzie portu.

Dochody portu celnego wynosiły z opłat różnego rodzaju 4.463.156 kor. w r. 1933, zaś od Portu Wolnego 924.150 kor., co stanowi znaczne obniżenie dochodów w porównaniu z r. 1932, kiedy to dochody

wynosiły 1.289.872 kor. Wydatki zaś wynosiły w r. 1933 dla portu celnego 5.353 kr., zaś w stosunku do Portu Wolnego 2.264.879 kor. W ogóle Port Wolny ciąży mocno na finansach miasta. Sprawozdanie Zarządu portowego podaje dochody z Portu Wolnego przez cały czas jego istnienia na 8.705.759 kor., zaś wydatki na sumę 20.600.046 kor. Aby kiedykolwiek straty miały zamienić się w zyski, wydaje się nader wątpliwem.

DR. BOLESŁAW KASPROWICZ
Dyrektor Rady Interesantów Portu w Gdyni.

UDZIAŁ GDYNI W POLSKIM OBROTCIE ZAGRANICZNYM W ROKU 1933

OKONANE ostatnio o bliczenia przez biuro Rady Interesantów Portu w Gdyni na podstawie miesięcznych zestawień, publikowanych w miesięcz-

nikach statystycznych Handlu Zagranicznego, wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny, dają w zestawieniu z analogicznymi obrotami z roku ubiegłego następujące cyfry:

Ogólny obrót handlu zagranicznego Rzplitej Polskiej:

Tabela 1.

Rok	w tys. ton	w milj. złotych	Teoretyczna wartość 1 tony
1929	26.125	5.924	226,77 zł.
1930	22.493	4.649	208,02 "
1931	21.664	3.347	154,70 "
1932	15.290	1.946	127,25 "
1933	15.343	1.787	116,45 "

Ogólny obrót Gdyni.

Tabela 2.

Rok	O b r ó t:		% stosunek		Teoretyczna wartość 1 tony
	w tys. ton	w milj. zł.	do ogół. handl. zagran. wagowy	wartościowy	
1929	2.620	134	10,03	2,26	51,11 zł.
1930	3.275	231	14,56	4,93	70,45 "
1931	5.080	390	23,48	11,65	76,73 "
1932	4.894	350	32,00	18,00	71,58 "
1933	5.683	535	37,04	29,93	94,21 "

Ogólny przywóz Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 3.

Rok	P r z y w ó z		Teoretyczna wartość 1 tony
	w tys. ton	w milj. złotych	
1929	5.088	3.111	611,44 zł.
1930	3.571	2.246	628,95 "
1931	2.931	1.468	501,01 "
1932	1.787	862	482,41 "
1933	2.356	827	351,— "

Przywóz Portu gdyńskiego.

Tabela 4.

Rok	P r z y w ó z		% stosunek do ogół.		Teoretyczna wartość 1 tony
	w tys. ton	w milj. zł.	przywozu Rzplitej P. wagowy	wartościowy	
1929	218	63	4,28	2,03	290,35 zł.
1930	343	84	9,61	3,73	244,40 "
1931	507	106	17,30	7,24	209,76 "
1932	347	133	19,40	15,48	384,88 "
1933	696	296	29,54	35,79	425,28 "

Ogólny wywóz Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 5.

Rok	W y w ó z		Teoretyczna wartość	
	w tys. ton	w milj. zł.	1 tony	zł.
1929	21.037	2.813	133,73	zł.
1930	18.922	2.433	128,59	„
1931	18.703	1.879	100,44	„
1932	13.504	1.084	80,26	„
1933	12.986	960	73,92	„

Wywóz portu gdyńskiego.

Tabela 6.

Rok	W y w ó z		% stosunek do ogóln. wywozu Rzplitej P.		Teoretyczna wartość 1 tony
	w tys. ton	w milj. zł.	wagowy	wartościowy	
1929	2.402	71	11,42	2,51	29,40 zł.
1930	2.932	147	15,49	6,04	50,11 „
1931	4.573	283	24,45	15,09	61,98 „
1932	4.547	217	33,67	20,01	47,69 „
1933	4.987	239	38,40	24,89	47,92 „

Cyfry, dotyczące całego zamorskiego obrotu, t. zn. Gdyni i Gdańska, wykazują następujące tabele:

Ogólny obrót Gdańska i Gdyni.

Tabela 7.

Rok	O b r ó t		Teoretyczna wartość		% stosunek do ogóln. handlu zagran. Polski	
	w tys. ton	w milj. zł.	1 tony	wagowy	wartościowy	
1929	11.045	1.626	147,26	42,28	27,45	
1930	11.529	1.393	120,86	51,25	29,78	
1931	13.181	1.125	85,37	60,93	33,62	
1932	10.361	821	79,26	67,76	42,20	
1933	10.637	943	88,65	69,33	52,77	

Przywóz Gdańska i Gdyni.

Tabela 8.

Rok	P r z y w ó z		Teoretyczna wartość		% stosunek do ogóln. handlu zagran. Polski	
	w tys. ton	w milj. zł.	1 tony	wagowy	wartościowy	
1929	1.778	857	481,85	34,94	27,54	
1930	1.122	595	530,75	31,41	26,51	
1931	955	369	386,64	32,58	25,14	
1932	692	312	450,71	38,72	36,17	
1933	1.058	420	396,97	44,90	50,78	

Wywóz Gdańska i Gdyni.

Tabela 9.

Rok	W y w ó z		Teoretyczna wartość		% stosunek do ogóln. handlu zagran. Polski	
	w tys. ton	w milj. zł.	1 tony	wagowy	wartościowy	
1929	9.267	770	83,07	44,05	27,36	
1930	10.407	798	76,68	55,00	32,80	
1931	12.227	756	61,84	65,37	40,25	
1932	9.669	509	52,68	71,60	47,00	
1933	9.579	523	54,59	73,76	54,47	

Cyfry te charakteryzują rozwój portu gdyńskiego. Tabela Nr. 1 wykazuje, jak spadek teoretycznej wartości 1 tony w ogólnym polskim obrocie zagranicznym z 226,77 zł. na 116,45 zł. spotyka się ze wzrostem teoretycznej wartości 1 tony przez Gdynię z 51,15 zł. w roku 1932 na 94,21 zł. w roku 1933. Skok z 1932 r. na 1933 rok jest tak znaczny, że równy wzrost spotykamy uprzednio tylko w 1929 r. na rok 1930, w którym to roku Gdynia z portu eksportowego dla węgla przeistoczyła się w port ogólny - handlowy.

Analogicznie wykazuje też procentowy udział Gdyni w polskim

obrocie zagranicznym olbrzymi wzrost, tak pod względem wagi jak wartości. Uwidacznia to tabela Nr. 2. Ten wzrost teoretycznej wartości przez Gdynię obróconej tony, jako i wzrost udziału Gdyni w polskim obrocie zagranicznym ma swoje podstawy szczególnie w olbrzymim wzroście wartości importu, skierowanego przez Gdynię.

Jak tabela Nr. 3 wykazuje, spadła w ostatnich 5 latach teoretyczna wartość 1 tony importowej do Polski z 611,44 zł. na 351, zł., w tym samym czasie wzrosła teoretyczna wartość 1 tony przywiezionej przez Gdynię z 290,35 zł. na 425,28 zł.

Niezmiernie ciekawy stosunek liczbowy daje wzrost wagowego i wartościowego stosunku procentowego importu Gdyni do importu ogólnopolskiego, gdyż przywóz Gdyni dzisiaj już stanowi 35,79% wartości całego polskiego importu, wobec gdy jeszcze 5 lat temu przywóz ten nie przekraczał 2,03% importu polskiego.

Mniej korzystne rezultaty wykazuje natomiast wywóz. Teoretyczna wartość 1 tony, wywiezionej przez Gdynię, utrzymała się na tym samym poziomie 47,92 zł. (1932 = 47,62 zł.), co teoretyczna wartość w roku ubiegłym, natomiast wykazuje wzrost wagowy i wartościowy stosunek procentowy do obrotu ogólnopolskiego.

W wyniku tego postępu, jaki wykazuje Gdynia pod względem obsłużenia polskiego obrotu zagranicznego, wzrosły również absolutne cyfry polskiego obrotu zagranicznego, obsługiwanego przez porty polskie.

W ostatnim 5-leciu wzrosła wartość polskiego obrotu zamorskiego prawie podwójnie, wykazując w 1933 r. rekordowy stosunek 52,77% ogólnego polskiego obrotu, wobec zaledwie 27,45% w roku 1929. Podział stosunkowy wartości importu i eksportu rozdziela się prawie równomiernie, gdyż procentowa wartość przywozu wynosi 50,78%, a wywozu 54,47%.

Rok 1933 wykazuje więc poważny krok naprzód w kierunku przestawienia polskiego handlu zagranicznego na morze, skoro 69,3% całej ilości, a 52,7% wartości wymieniliśmy z zagranicą przez porty polskie.

Charakter naszego obrotu zagranicznego, będący w eksporcie przede wszystkim obrotom surowcowym, w imporcie natomiast obrotom bardziej wartościowym, ma swój wyraz w różnicy średnich i stosunkowych wartości między temi 2 dziedzinami wymiany. Jeżeli chodzi o powody tego przestawienia się naszego ruchu zagranicznego na porty polskie, to w pierwszej linii, o ile chodzi o import, odegrały tutaj wielką i decydującą rolę cła preferencyjne. Przede wszystkim ich działaniu zawdzięcza się olbrzymi wzrost importu artykułów wysokowartościowych oraz wartościowych surowców, tu wymienimy: bawełnę, garbniki, produkty kolonialne, jute, wełnę i owoce południowe. Cła te zadecydowały o znacznym wzroście importu przez Gdynię. Utrzymanie się, mimo spadku wartości polskiego eksportu, średniej wartości 1 tony eksportowanej na poziomie roku 1932, jest spowodowane tem, że polski eksport przez Gdynię również w roku ubiegłym doznał dalszego uszlachetnienia, że

wymienimy tylko znaczny wzrost eksportu szyn kolejowych, napojów alkoholowych, papieru, dykt i dość dobry eksport cukru.

Nie bez znaczenia jest też rekordowy przeładunek drzewa w Gdyni, który wzrósł prawie 5-ciokrotnie w stosunku do 1932 r., oraz 20-krotnie w stosunku do 1931, a zgórá 100-krotnie pod względem ilości w stosunku do 1930.

Tak więc niewątpliwie ciężkie warunki pracy, w jakie była wtłoczona w 1933 r. Gdynia, nie wstrzymały jej ewolucyjnego rozwoju w kierunku coraz większego opanowania polskiego obrotu zagranicznego.

Przyglądając się wyżej przytoczonym cyfrom, nie wystarczy jednak rzucić na nie zadowolonym okiem, lecz trzeba sobie zrobić krótki bilans tych posunięć, które są konieczne, aby ta zdrowa ewolucja w roku bieżącym nie doznała zahamowania lub nawet zwrotu in minus.

I tutaj należy pokrótce zarejestrować następujące postulaty: wyposażenie Gdyni w dostateczną ilość krytej powierzchni składowej, zorganizowanie przeładunku rudy, terenów i nabrzeży dla przeładunku drzewa, wybrukowanie t. zw. drobnicowych nabrzeży w porcie, rozbudowanie węzła kolejowego w Gdyni, wybudowanie elewatora zbożowego.

Już pod koniec 1933 r. natężenie ruchu w magazynach portowych było tak wielkie, że bez przesady trzeba było scharakteryzować sytuację magazynową Gdyni jako krytyczną. Odprężenie sytuacji nastąpiło dopiero w grudniu 1933 r., gdy kilka nowych państwowych i prywatnych magazynów zostało oddanych do użytku publicznego. Sytuacja pod względem magazynów w Gdyni znalazła się z początkiem 1934 r. pod znakiem znacznego polepszenia, gdy oddano około 20 000 m² nowej powierzchni do użyt-

ku. Obecnie jest w budowie względnie w projekcie dalszych zgórá 35 000 m², tak, że zagadnienie magazynów portowych idzie ku swemu polepszeniu.

Obecny stan rzeczy, kiedy teoretycznie na 1 m² składowej powierzchni przypada 10,7 ton ładunku wobec 7,2 w roku 1930. 6,8 w 1931 r. a 5,1 w 1932 r., utrzymać się nie da. Konieczności stworzenia w Gdyni możliwości przeładunku zboża uzasadniać nie potrzeba. Od lat zasadniczo przyjęta koncepcja budowy elewatora zbożowego powinna nareszcie wejść w stadjum realnego jej

wykonania. Niewielkie i niedrogi inwestycje dla drzewa i rudy również powinny w bieżącym roku znaleźć rozwiązanie, zaś postulatem, który jest *conditio sine qua non* dalszej rozbudowy Gdyni, to rozbudowa węzła kolejowego, który rozwojowi portu w przybliżeniu nawet kroku już nie dotrzymuje.

Realizacja tych kardynalnych postulatów będzie miała wpływ decydujący na to, czy udział Gdyni w polskich obrotach zagranicznych tak pod względem ilości jak i wartości będzie mógł wzrastać.

DZIEŁO RĄK
POLSKIEGO
ROBOTNIKA

EFK

PAŃSTWOWE WYTWÓRNIE UZBROJENIA

BIURO SPRZEDAŻY • WARSZAWA, OSSOLIŃSKICH 1

DNIA 15 STYCZNIA b. r. został spuszczonej na wodę statek Polsko Brytyjskiego Tow. Okrętowego S. A. „Lech”, będący w budowie na stoczni angielskiej w Newcastle-on-Tyne.

W uroczystości spuszczenia i chrztu statku wzięli udział: Konsul Generalny R. P. w Londynie — Hulanicki z małżonką, Radca Handlowy Ambasady R. P. — Geppert,

z ramienia władz Towarzystwa — Wiceprezes Rady Nadzorczej — Holden z małżonką i członek Zarządu — Jeffrey, oraz przedstawiciele zarządu stoczni.

Budowa statku „Lech” jest jednym z etapów naszego programu morskiego, zmierzającego do odnowienia i modernizacji obecnego tonażu. Statek ten, nośności około 2.000 T. D. W., przeznaczony jest dla

linji Gdynia/Gdańsk — Londyn, na której uruchomiony zostanie po ukończeniu budowy na wiosnę b. r. Będzie on zaopatrzony w urządzenia dla pasażerów i zostanie wyposażony w ładownie-chłodnie dla przewozu eksportowanych z Polski szybko psujących się artykułów, jak bekony, szynki i nabiał.

Aktu chrztu „Lecha” dokonała p. C. Holdenowa, małżonka wiceprezesa Rady Nadzorczej Polbrytu, obok stoi Prezes Rady Nadz. Stoczni p. Christie. Drugie nasze zdjęcie przedstawia grupę gości obecnych na uroczystości.

ALEKSANDER HEYMAN-JARECKI.

HANDEL BAWELNĄ W GDYNI

W związku z artykułem p. E. Ochrymowicza, zamieszczonym w numerze styczniowym „Wiadomości Portu Gdyni”, p. dyrektor Aleksander Heyman-Jarecki nadsyła nam artykuł, w którym wypowiada się przeciw tworzeniu giełdy bawełnianej w Gdyni. Redakcja, zamieszczając niniejszy artykuł traktuje głos p. dyr. Heyman-Jareckiego jako artykuł dyskusyjny.

OSTATNIO z różnych stron poruszono sprawę utworzenia w Gdyni giełdy bawełnianej. Przebija tu mniemanie, że wystarczy stworzyć giełdę, a handel sam powstanie. W rzeczywistości jest wprost odwrotnie: giełda jest dopiero wytworem istniejącego już handlu.

Giełda bawełniana byłaby potrzebna, gdyby w Polsce istniał samoistny handel bawełną. Niestety dotychczas handlu takiego nie ma. Polskie przedsiębiorstwa zaopatrują się w bawełnę amerykańską po części wprost w Stanach Zjednoczonych od tamtejszych eksporterów, w przeważnej jednak mierze jeszcze ciągle od bremeńskich handlarzy. Sprzedają oni do Gdyni tak zwane „bepośrednie załadowanie”, czyli bawełna nie przechodzi przez port bremeński, jest ładowana wprost z portów zatoki Meksykańskiej do Gdyni. Kupca polskiego w tem wszystkim nie ma, nie ma handlu polskiego. Jest kupiec amerykański, względnie bremeński.

Wprawdzie widać zaczątki handlu bawełnianej polskiej, lecz handel ten nie może istnieć normalnie, a tembardziej rozwinąć się, gdyż zgóry jest obciążony na niekorzyść kupca polskiego podatkami, których kupiec zagraniczny nie ponosi. Mowa jest tu o podatkach: obrotowym i stemplowym od rachunków, przy czym przy stemplowym od rachunków należy brać pod uwagę tylko stempel od rachunków amerykańskich dla polskiego kupca, który polski kupiec opłacać musi.

Na ten temat przytaczam swoje wywody w biuletynie Towarzystwa Polityki Gospodarczej Włókiennictwa Polskiego z dnia 25 marca 1933 r., które do dziś dnia niestety nic nie straciły na aktualności:

„Istnieje wprawdzie przepis, że domy handlowe, mające swą siedzibę w Gdyni, mogą być od podatku obrotowego zwolnione na okres lat 15. Przepis ten w żadnej jednak mierze nie usuwa szkody, wynikającej z istnienia podatku obrotowego, a to ze względów następujących:

1) Przepis jest fakultatywny: zwolnienie od podatku może być przyznane, ale może też nie być przyznane, co zależy wyłącznie

od dyskrecyjnej władzy czynników administracyjnych. Kupiec nie ma więc żadnej pewności, że zwolnienie otrzyma. Można zaś zgóry przewidzieć, że bez tej pewności nikt nie będzie tworzył przedsiębiorstwa.

2) Przepis ulgowy dotyczy ściśle określonego czasu, a mianowicie okresu piętnastoletniego. Okoliczność ta pozbawia ulgę wszelkiego waloru ze względu na to, że tworzenie się, wzrost i krzepnięcie kupiectwa jest procesem długotrwałym. Proces ten nie odbywa się w ten sposób, że się tworzy kompanja z wielkim kapitałem zakładowym i odrazu obejmuje daną gałąź handlu. Zwykle wielkie domy handlowe powstają ze skromnych początków. Tworzone są przez ludzi przedsiębiorczych, którzy widzą możliwości intratnego handlu i mają kontakt z życiem gospodarczym. Z tych to małych zaczątków wyrastają z czasem potężne domy handlowe, ale czas ten z pewnością zawsze jest dłuższy niż lat piętnaście. O ileby jednak nawet w ciągu tego piętnastolecia powstało jakieś duże przedsiębiorstwo, to właśnie w czasie, gdy znacznie ono zbiera owoce swej pracy, stanie przed nim widmo ewentualnej likwidacji w razie nieodnowienia ulgi od podatku obrotowego. Słowem ograniczenie do lat 15 okresu ulgowego potęguje moment niepewności dla rachub kupieckich na przyszłość i uniemożliwia kupiectwu nadzieję, że będzie ono mogło stworzyć sobie pewien dorobek swą pracą.

3) Ustawa ulgowa stanowi ponadto, że w żadnym razie ulgi nie mogą być przyznane na dłużej, niż do roku 1945. Wynika stąd, że — i tak już zbyt mały okres piętnastoletni — coraz bardziej się kurczy i że ewentualni, chętni do handlu zamorskiego, przedsiębiorcy mają coraz mniej czasu na rozwinięcie swych prac. Limitowanie ostatecznego terminu prosto przekreśla cały sens życiowy omawianej ulgi.

4) Wreszcie wadą omawianego przepisu ulgowego jest to, że narzuca on konieczność osiedlenia się w Gdyni. Nie ulega żadnej kwestji, że tego rodzaju klauzula jest zupełnym zapoznawaniem warunków życiowych, w których się znajduje nasze kupiectwo. Jest ono przecież rozsiadane po całym kraju, a rozpoczynać działalność związaną z handlem zamorskim, może kupiec bodaj jedynie w miejscu, w którym zdawna jest osiadły i w którym ma kontakt z ewentualnymi odbiorcami towarów zamorskich. Kupiec, osiadły w jakimś mieście Polski, znający doskonale lokalne warunki, posiadający na miejscu rozgałęzione stosunki, słowem kupiec „dobrze zaprowadzony“, nie porzuci swego terenu i dotychczasowego źródła zarobków i nie przeniesie się do Gdyni, licząc jedynie na to, że mu nowe galezie handlu, którymi się ma zamiar zająć, zwrócą zawiązką to, co w dotychczasowym miejscu zamieszkania opuszcza. Jest z pewnością błędem przypuszczenie, że jakkolwiek doświadczony kupiec — a tylko taki może być

cenny dla rozwoju handlu zamorskiego — zdecyduje się na tak wielkie ryzyko. Skądinąd należy podkreślić, że miejsce zamieszkania kupca bynajmniej nie jest czynnikiem decydującym dla powodzenia handlu: można mieszkać poza Gdynią i doskonale służyć sprawie Gdyni.

Rozporządzenie o ewentualnym zwolnieniu kupca gdyńskiego od podatku obrotowego mija się zatem z celem i grzeszy tym samym błędem, który nas tak często w poczynaniach naszych przesładuje: jest to ujmowanie spraw gospodarczych „z zielonego biurka“, a nie w sposób praktycznocyfowy, jak być winno.

Gdy się przypatrujemy chwalebnym zabiegom polityczno-gospodarczym, prowadzonym w kierunku stworzenia rodzimego handlu zamorskiego, to trudno oprzeć się wrażeniu, że w sprawie tej nie docenia się roli tworzywa ludzkiego, jakie w niej istnieje musi: roli kupca. Wszystkie nasze wysiłki i dążenia do zbudowania handlu zamorskiego i powiększenia eksportu, a przede wszystkim wysiłki dla większego zróżniczkowania eksportu, nie dadzą wielkich rezultatów bez sprawnego i aktywnego kupiectwa, albo powiedzmy wyraźniej: bez sprawnych i aktywnych jednostek, oddających się sprawie zawodu handlowego. Organem handlu jest kupiec, nacechowany inicjatywą, przedsiębiorczością, rozsądną odwagą ryzyka i dzielnością. Tych zalet zrzeszenia i organizacje niemal nigdzie nie

posiadają. Dlatego nie należy przeceniać roli organizacji handlowych dla sprawy rozwoju handlu. Pionierska działalność Instytutu Eksportowego i izb przemysłowo-handlowych, mimo najlepszej ich woli, obraca się do pewnego stopnia w próżnię, gdyż właśnie brak u nas organów, któreby funkcje kupieckie spełniały. Naczelną zasadą naszej polityki handlowej musi być uświadomienie sobie elementarnej prawdy: „niema handlu bez kupca“. Nie stworzymy zaś kupca, o ile nasze ustawodawstwo gospodarcze ustalać będzie warunki, uniemożliwiające kupiecką działalność.

Podatek obrotowy jest czynnikiem, uniemożliwiającym kupiectwu pracę na terenie zamorskim, a więc uniemożliwiającym rozwój naszego handlu zamorskiego. Jeżeli chcemy naprawdę mieć handel zamorski, to musimy rzeczywiście, a nie tylko na papierze, zwolnić kupiectwo, które ma mu służyć, od podatku obrotowego.

Należy z naciskiem zaznaczyć, że zwolnienie surowców zamorskich od podatku obrotowego w niczem nie uszczupli dochodów Skarbu Państwa, ponieważ obecnie zakupujemy surowce w domach zagranicznych i z operacji tych Skarb i tak żadnego podatku obrotowego nie pobiera.

W tych warunkach jest oczywiście rzeczą zbędną tworzenie giełdy, gdyż nie będzie ona mogła ani istnieć, ani funkcjonować.

RYNEK FRACHTOWY

SPRAWOZDANIE Z RYNKU FRACHTOWEGO

ZA MIESIĄC STYCZEŃ 1934 R. POLSKIEJ AGENCJI MORSKIEJ

W UBIEGŁYM miesiącu panowało na rynku frachtowym polsko-gdyńskim dość znaczne ożywienie, mimo że zazwyczaj corocznie zaznacza się w tym sezonie pewien zastój. Stawki frachtowe mimo to miały stałą tendencję zniżkową i wydaje się, że swoją dolną granicę osiągnęły w lutym, gdyż nowe ładunki, zarówno zboże jak też i drewna, znajdują się na rynku w bardzo ograniczonej ilości. Już w styczniu poziom stawek frachtowych był znacznie niższy od stawek, płaconych dotychczas, a towarzystwa okrętowe akceptowały oferty frachtujących jedynie po to, aby utrzymać swoje statki w ruchu w nadziei, że na wiosnę stawki powrócą do normalnej wysokości.

Anglja. Zafrachtowano cały szereg statków trampowych. Znane są następujące kontrakty, zawarte z Gdańska do Londynu:

- 1 estoński statek 300 std. dla ładunku drewna twardego,
- 1 łatewski statek 600 std. dla mieszane go ładunku drewna,
- 1 duński statek 700 std. dla mieszane go ładunku drewna,
- 1 fiński statek 350 std. dla mieszane go ładunku drewna,
- 2 niem. statki po 420 std. każdy dla mieszane go ładunku drewna i zboża.

Stawki frachtowe, płacone w poszczególnych wypadkach, wahały się w granicach od sh. 26/6 do 27/- za std. drewna miękkiego na warunkach „Baltwood net“, za ładunki obrzynanego drewna twardego płacono sh. 40/-, nieobrzynanego 45/- za std. na warunkach „Baltwood net“.

Z przeznaczeniem do Hull zafrachtowano następujące statki:

- 1 niem. statek 600 std. dla mieszane go ładunku zboża i drewna,
- 1 niem. statek 1000 ton dla ładunku zboża z nieznacznym doładunkiem drewna,
- 1 niem. statek 1400 ton dla mieszane go ładunku drewna i zboża.

Za ładunki zboża ciężkiego luzem płacono do Hull sh. 7/- za tonę. Za transporty drewna osiągnęto sh. 31/- za std. DBB na warunkach „Baltwood gross“, sh. 12/- za tonę klepek dębowych.

Załadowano pozatem z Gdańska następujące partje:

- 300 std. DBB szwedzkim statkiem do Waterford,
- 400 std. DBB niemieckim statkiem do Southampton po stawce 33/- za std.
- 200 std. DBB do Galvey.

Zafrachtowano pozatem niemiecki statek o ładowności 650 std. dla ładunku ca. 900

loads słupów telegraficznych i kompletunku DBB do Southampton Ithenbuoy przy podstawie sh. 33/6 oraz 1 szwedzki statek 1000 ton dla pełnego ładunku zboża ciężkiego luzem do Leith po sh. 8/1½ za tonę.

Z Gdyni do Anglji wysłano jedynie niżej wymienione 3 ładunki:

- Ładunek częściowy 500 std. DBB do Hull niem. statkiem o ładowności 600 std.,
- 600 std. duńskim statkiem do Londynu,
- 300 std. DBB łotewskim statkiem do Gersten.

Holandja. Tak jak dotychczas, znajdowała się na rynku jedynie pewna ilość mniejszych ładunków, które zabierały statki linjowe po dotychczasowych stawkach. Płacono na zboże Hfl. 2.50 zato., Hfl. 12.50 za std. DBB oraz Hfl. 4 za drewno twarde.

Poza statkami linjowymi znane są następujące kontrakty:

- 1 niemiecki statek 200 std. dla ład. DBB po Hfl. 13 za std.,
- 1 niemiecki statek 180 std. dla ład. DBB po Hfl. 13 wzgl. 14 za std.

Ładunki obu statków były przeznaczone do Amsterdamu, przyczem ostatni z nich zabrał drobną partję do Westzaan.

Belgia. Zaoferowanie ładunków zboża luzem było nieco większe, szczególnie ży-

ta. Oprócz statków linjowych wysłano następujące statki z pełnymi ładunkami:

1	niemiecki statek	—	2.200 ton
1	„	„	— 1.350 „
1	„	„	— 1.750 „
1	„	„	— 1.650 „

Stawki, które osiągnięto, wahały się w granicach od 4/- do 3/9 w złocie za tonę. Za ładunki drewna płacono sh. 20/- w złocie za std. DBB, względnie 6/- w złocie za cbm. drewna twardego.

Francja. Sytuacja na rynku frachtowym w powyższym kierunku nie uległa zmianie. Drobne partje drewna, pojawiającego się na rynku, zostały zabrane przez statki linjowe.

Danja. Stawki frachtowe w relacji Gdynia-Gdańsk — porty duńskie wykazały tendencję zwykłą, gdyż liczone się z trudnościami nawigacyjnymi na wodach duńskich wobec ewentualnego spadku temperatury. Prawie wszystkie umowy frachtowe zawierały pełną „klauzulę lodową“, nie doszło jednak do zastosowania tejże, gdyż warunki atmosferyczne nie uległy pogorszeniu. Pod koniec miesiąca wykazały więc stawki tendencję nieco niższą i kontrakty na luty zawierano już po stawkach o ca. RM 0,50 niższych na tonie od stawek styczniowych.

Zafrachtowano cały szereg statków motorowo-żaglowych po następujących stawkach:

RM 6,— za 1000 kg ciężkiego zboża luzem do jednego lub dwu portów, położonych nie bardziej na północ od Aarhus,

RM 6,50 za dto nie bardziej na północ od Aalborg,

RM 7,— dto nie bardziej na północ od Fredrikshavn i Linfjord.

Za partje, wysyłane statkami parowemi do Eshjerg, płacono RM 6.

Za ładunki makuchów płacono o ca. RM 25 więcej w porównaniu do wyżej wymienionych stawek. Statki, ładujące zboże luzem, otrzymywały z zasady bardzo dobrą ekspedycję.

Eksport węgla utrzymał się w styczniu

Francja:

2500 ton	Rouen	Frs.	24,—	
1900 „	Bordeaux	„	31,—	
3000 „	Bordeaux	„	29,—	
2600 „	Rouen	„	24,—	
2800 „	Rouen	„	24,—	500 ton wyladowania

Belgia:

1200 ton	Ostende	5/9	500	„	„
3500 „	Brügge et Selzeste	4/3	750	„	„
2800 „	Antwerpja lub Ghent	4/3	750	„	„
1900 „	Bruksela	5/3	750	„	„

Holandja:

3000 ton	Amsterdam	4/6			
----------	-----------	-----	--	--	--

Irlandja:

3200 ton	Belfast	4/9	500	„	„
4500 „	Dublin	4/4½			
3200 „	Dublin	4/7½	700	„	„
4000 „	Dublin	4/6	750	„	„
1550 „	Limerick	6/3			
950 „	Sligo	8/6			
1500 „	Dundalk	7/-			
800 „	Calway	8/9	300	„	„

Włochy:

3300 ton	Messina et Cat.	8/-			
5800 „	G S S L	7/4½			
	Adria	8/4½			
5800 „	Trieste et Monfalcone	8/10			
		9/1			

Szwecja:

25/2800 ton	Sztokholm	4/-	1000	„	„
25/2800 „	Gefle	4/1½	1000	„	„
1400 „	Stockolm	4/6	500	„	„

Danja:

3500 ton	Kopenhaga	3/9	800	„	„
1200 „	Hobro	5/-	400	„	„
2000 „	Aalborg	4/6	700	„	„
1600 „	Odense	5/-	500	„	„

w przybliżeniu na poziomie z miesiąca poprzedniego. Notowania stawek frachtowych nie wykazują znacznych różnic. Znane nam są następujące kontrakty, zawarte w okresie sprawozdawczym:

STATYSTYKA RUCHU W PORCIE ZA M. STYCZEŃ

I. UWAGI OGÓLNE

Normalnem zjawiskiem obserwowanem od szeregu lat, jest spadek obrotów towarowych w styczniu każdego roku. Zjawisko to w pierwszym rzędzie należy przypisać zwykłemu w tym okresie pogorszeniu warunków nawigacyjnych na Bałtyku oraz dążnością życia gospodarczego do ukończenia wielu transakcji przed końcem roku kalendarzowego, co się zawsze dotkliwie odbija na pierwszym miesiącu następnego roku.

Ogólny obrót towarowy portu gdyńskiego w styczniu wynosił 526.396 t. wobec 536.670.5 t. w grudniu ub. r.

Ruch statków w styczniu w porównaniu z grudniem ub. r. wykazuje spadek tak pod względem ilości, jak i pojemności. Przyszło mianowicie 336 statków (w grudniu 370) o pojemności 311.381 nrt. (w grudniu 314.682 nrt.). Wyszło 339 statków (w grudniu 367) o pojemności 321.378 nrt. (w grudniu 308.746 nrt.). Pewnej niższe uległa praca statków na wejściu i wyjściu. Statków z ładunkiem przyszło w styczniu 155 (w grudniu 165), wyszło zaś 271 statków (w grudniu 281).

Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w styczniu, wzrósł z 844.6 nrt. (w grudniu) na 926.7 nrt. (w styczniu). Zmalała średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie z 40 (w grudniu) na 33 (w styczniu).

Średni postój statku zmniejszył się z 64.6 godzin (w grudniu) na 63.2 godzin (w styczniu).

Kolejność bander: Szwecja, Niemcy, Polska, Norwegia, Danja, Stany Zjedn. Am., Anglja, Grecja, nie wykazuje większych zmian. Reprezentowane były handery 16-tu państw.

Obroty zamorskie wyniosły w miesiącu sprawozdawczym 525.728,7 t. (w grudniu 535.335,3 t.), z czego na przywóz przypada 70.564,5 t. (w grudniu 71.447,8 t.) i na wywóz 455.164,2 t. (w grudniu 463.887,5 t.).

Zmniejszenie przywozu, spowodowane zostało spadkiem następujących pozycji: owoców świeżych 2.209 t. (w grudniu 4.313 t.), fosforytów 1.523 t. (w grudniu 5.825 t.), tłuszczu zwierz. sur. 780 t. (w grudniu 983 t.), garbników 1.002 t. (w grudniu 1.158 t.), rudy manganowej brak, (w grudniu 7.824 t.), miedzi 544 t. (w grudniu 804 t.), metale różne 310 t. (w grudniu 902 t.), celulozy 450 t. (w grudniu 1.433 t.).

O utrzymującej się nadal intensywności obrotów drobnicowych w porcie Gdyni mówi wzrost pozostałych pozycji przywozu. Przywieziono mianowicie owoców suszonych 1.126 t. (w grudniu 609 t.), kawy, kakao, herbaty 1.228 t. (w grudniu 558 t.), śledzi 3.483 t. (w grudniu 2.402 t.), żużli Thomasa 1.000 t. (w grudniu brak), sadzy 221 t. (w grudniu 148 t.), skór 2.589 t. (w grudniu 2.343 t.), nasion oleistych różnych 5.086 t. (w grudniu 3.373 t.), tłuszczów i olejów roślinnych 310 t. (w grudniu 269 t.), rudy żelaznej 2.329 t. (w grudniu 1.057 t.), pirytów 5.587 t. (w grudniu 2.952 t.), złomu żelaznego 21.975 t. (w grudniu 17.940 t.), maszyn, aparatów i części 511 t. (w grudniu 96 t.), szmat 407 t. (w grudniu 257 t.), papy, tektury i papieru 1.318 t. (w grudniu 1.252 t.), bawełny 8.656 t. (w grudniu 8.366 t.), juty 921 t. (w grudniu 810 t.), wełny 3.561 t. (w grudniu 1.456 t.).

Spadek wywozu wywołały pozycje: ryżu i mąki ryżowej 185 t. (w grudniu 460 t.), cukru 4.525 t. (w grudniu 6.370 t.), soli brak (w grudniu 173 t.), wędlin 199 t. (w grudniu 241 t.), ptactwa bitego 90 t. (w grudniu 264 t.), jaj 271 t. (w grudniu 1.106 t.), makuchów 1.845 t. (w grudniu 4.065 t.), desek i lat 11.208 t. (w grudniu 12.864 t.), bali i słułów 1.016 t. (w grudniu 2.031 t.), wyrobów z drzewa 70 t. (w grudniu 159 t.), dykty 407 t. (w grudniu 802 t.), węgla eksportowego 382.808 t. (w grudniu 401.931 t.), soli potasowej brak (w grudniu 737 t.), nawozów azotowych brak (w grudniu 2.858 t.), sody 276 t. (w grudniu 502 t.), karbidu brak (w grudniu 241 t.), bieli cynkowej 132 t. (w grudniu 182 t.), celulozy 376 t. (w grudniu 503 t.), papy, tektury i papieru 1.527 t. (w grudniu 2.351 t.), materiałów i wyr. włók. 278 t. (w grudniu 357 t.).

Pozostałe pozycje wywozu wzrosły: bekony 2.042 t. (w grudniu 1.997 t.), węgiel bunkrowy 17.533 t. (w grudniu 11.360 t.), koks 12.865 t. (w grudniu 3.320 t.), szyny kolejowe 3.280 t. (w grudniu 1.844 t.), wyroby żelazne i stalowe 706 t. (w grudniu 358 t.), cynk 1.294 t. (w grudniu 791 t.), blachy cynkowej 237 t. (w grudniu 181 t.), bawełny 166 t. (w grudniu 26 t.), oraz 8.730 t. melasy (w grudniu brak). Wśród artykułów wywozu podkreślić należy rekordową cyfrę wywiezienia do Stanów Zjedn. Am. melasy (8.730 t.) wobec 7.400 t. melasy, wywiezionych w ciągu całego 1932 r. (1.100 t. do Belgji i 6.300 t. do Stanów Zjedn. Am.).

Ruch przybrzeżny łącznie z W. M. Gdańskiem oraz z wnętrzem kraju drogą wodną wobec nadeszłej zimy niemal zupełnie ustął.

Jest do zanotowania na przywozie w żegludze przybrzeżnej łącznie z W. M. Gdańskiem jeden ładunek ziarn kakaowych 129,7 t. oraz poraz pierwszy wykazana pozycja ryb świeżych 537,6 t., pochodzących z własnych połowów w obwodzie Gdyni.

Ruch pasażerów bardzo słaby. Przyjechało 98 osób (w grudniu 254), wyjechało 320 osób (w grudniu ub. r. 29 osób i w styczniu 1933 r. 295 osób).

II. RUCH STATKÓW (MOVEMENT OF SHIPS)

	Przyszło statków (<i>ships incoming</i>)			Wyszło statków (<i>ships outgoing</i>)			Suma rubr 3 i 6	Kolejne miejsce (<i>place occupied</i>)
	ogółem (<i>total</i>)	w tem z ład. (<i>loaded</i>)	o ogół. poj. (<i>nrt.</i>)	ogółem (<i>total</i>)	w tem z ład. (<i>loaded</i>)	o ogół. poj. (<i>nrt.</i>)		
	1	2	3	4	5	6		
Polska	34	17	32.978	34	31	39.891	72.869	3
W. M. Gdańsk	—	—	—	1	1	938	938	16
Anglja	9	5	17.028	9	9	17.028	34.056	7
Czechosłowacja	3	3	663	3	3	663	1.326	15
Danja	43	22	24.730	39	30	26.715	51.450	5
Estonja	10	2	5.611	8	8	6.104	11.715	12
Finlandja	13	4	16.094	12	12	14.624	30.718	9
Francja	—	—	—	—	—	—	—	—
Grecja	7	—	18.423	6	6	15.071	33.494	8
Holandja	11	10	10.128	11	9	5.711	15.839	11
Kanada	1	—	3.282	—	—	—	3.282	14
Lotwa	6	1	7.464	7	6	8.903	16.367	10
Niemcy	63	43	45.043	66	40	49.482	94.525	2
Norwegia	30	19	30.100	31	18	30.404	60.504	4
Panama	1	—	3.071	1	1	3.071	6.142	13
Stany Zjedn. Am.	7	4	22.328	7	4	22.328	44.656	6
Szwecja	98	25	74.433	104	93	80.445	154.878	1
Razem	336	156	311 381	339	271	321.378	632.759	—
Miesiąc poprzedni	370	165	314.682	367	281	308.746	623.482	—
Ten sam miesiąc roku 1932	311	125	234.564	300	229	230.933	465.497	—

Uwagi: a) średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w styczniu: 926,7 nrt;
b) średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie: 33;
c) średni postój statku: 63,2 godzin.

III. OBRÓT TOWARÓW (GOODS TURNOVER) TON

1. OBRÓT ZAMORSKI (OVERSEAS TRAFFIC)

A. Przywóz (imports)

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
Cały przywóz . . .	70 564.5	71.447.8	Holandja	—	0.1
I. — Wytwory pochodzenia roślinnego	10.191.7	9.353.7	Stany Zjedn. Am.	4.2	13.1
(plants products)			Włochy	1.6	0.8
w tem m. in.:			69, 72 — Orzechy i migdały (nuts and almonds)	88.9	112.7
17/23, 25 — Nasiona (seeds various)	2.7	3.—	Anglja	1.—	0.3
Anglja	0.2	2.9	Francja	2.4	24.3
Danja	0.1	0.1	Grecja	—	3.6
Holandja	2.4	—	Holandja	46.8	3.9
23 — Pestki drzew owocowych (fruits stones)	22.1	2.5	Indje Holenderskie	—	14.3
Hiszpanja	0.2	—	Portugalja	3.—	—
Stany Zjedn. Am.	21.9	2.5	Szwecja	—	35.6
24/26 — Nasiona oleiste różne (various oil seeds)	5.206.3	3.373.—	Włochy	34.7	30.7
Anglja	103.1	—	76 — Kawa (coffee)	376.3	341.3
Danja	119.9	490.4	Anglja	27.2	12.2
Grecja	45.—	—	Belgja	33.9	22.4
Holandja	2.301.7	888.4	Brazylja	171.2	258.8
Indje Holenderskie	1.288.2	1.155.2	Costa Rica	0.4	0.4
Mandżurja	—	47.—	Francja	0.4	—
Niemcy	51.2	456.6	Guatemala	4.7	1.1
Norwegja	1.252.2	—	Holandja	66.—	23.7
Palestyna	—	145.4	Indje Holenderskie	32.3	10.6
Turcja	—	190.—	Kolumbja	2.8	—
Włochy	45.—	—	Meksyk	12.8	—
27/1 — 3 — Mąka (wszelka) (flour)	57.2	13.4	Nicaragua	1.8	—
Holandja	—	2.5	Salwador	1.1	—
Niemcy	—	1.—	Stany Zjedn. Am.	17.9	12.1
Stany Zjedn. Am.	—	9.9	Szwecja	3.8	—
Włochy	57.2	—	78 — Herbata (tea)	93.2	42.6
30 — Ryż surowy (rice)	0.1	1.—	Anglja	62.4	25.8
Holandja	—	1.—	Cejlon	0.2	—
Indje Brytyjskie	0.1	—	Chiny	—	1.1
31 — Krochmal (starch)	12.7	0.5	Francja	—	1.0
Belgja	11.6	—	Holandja	14.5	8.8
Francja	1.1	0.5	Jawa	—	2.4
53 — 58, 60 — 64 — Owoce świeże (fresh fruits)	2.208.9	4.312.9	Kolonje Holenderskie	12.3	2.3
Anglja	0.3	10.—	Kolumbja	3.8	2.1
Danja	19.9	—	80 — Kakao (w ziarnkach) (cocoa grains)	759.4	174.2
Hiszpanja	152.2	335.7	Afryka Brytyjska	493.1	29.8
Holandja	36.4	60.5	Afryka Francuska	21.2	—
Indje Holenderskie	31.2	—	Anglja	57.9	58.—
Jamajka	30.1	—	Belgja	—	19.6
Palestyna	348.2	181.9	Brazylja	24.8	12.—
Stany Zjednocz. Am.	0.6	1.580.9	Equador	2.—	—
Szwecja	2.9	7.9	Francja	1.8	16.3
Włochy	1.586.8	2.136.—	Holandja	67.6	10.8
59, 61 — 63, 66 — Owoce suszone (dried fruits)	1.125.6	608.9	Kolonje Holenderskie	68.4	20.8
Anglja	1.—	16.—	Kolumbja	—	6.9
Francja	22.7	11.7	Niemcy	15.5	—
Grecja	14.1	9.—	Stany Zjedn. Am.	7.1	—
Hiszpanja	—	5.—	81, 82 — Korzenie (spices)	107.4	108.5
Holandja	4.9	20.2	Anglja	6.5	15.3
Stany Zjedn. Am.	961.4	376.—	Belgja	0.7	3.2
Włochy	121.5	171.—	Francja	2.5	0.5
67, 68 — Konserwy owocowe (preserved fruits)	6.1	18.5	Holandja	47.9	42.1
Anglja	0.1	1.2	Indje Holenderskie	12.1	4.5
Finlandja	0.2	0.9	Jawa	6.2	25.4
Francja	—	0.2	Meksyk	—	2.4
Hiszpanja	—	2.2	Niemcy	0.6	0.2
			Stany Zjedn. Am.	26.1	8.6
			Włochy	4.8	6.3
			95 — 97 — Żywica (resin)	122.1	235.3
			Anglja	0.1	4.8
			Francja	62.6	164.3
			Hiszpanja	6.4	53.7
			Holandja	—	1.4
			Indje Brytyjskie	5.9	11.1
			Kolonje Holenderskie	0.8	—
			Niemcy	12.7	—
			Stany Zjedn. Am.	33.6	—

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
104 — Trawa morska, trzcina (sea grass, reed) .	2·7	5·4	156/1, 2 — Talk (talc) ...	57·2	—
Anglja ...	0·6	—	Holandja ...	50·—	—
Belgja ...	—	1·2	Niemcy ...	7·2	—
Danja ...	—	1·—	169/1, 2 — Azbest (asbestos)	17·5	—
Holandja ...	0·9	3·2	Szwecja ...	17·5	—
Niemcy ...	1·2	—	170/1, 2 171/1, 2 — Mater- jały szlifierskie (grinding materials) ...	3·1	22·6
II. — Zwierzęta żywe i wytwory po- chodzenia zwierzę- cego	3.564·8	2.485·9	Anglja ...	0·2	0·2
(live animals & animal pro- ducts)			Norwegja ...	—	0·3
116/3 — Śledzie świeże i mrożone (herrings fresh and frozen) ...	775·4	—	Szwecja ...	2·9	0·1
Norwegja ...	775·4	—	Włochy ...	—	22·—
117/1 — 2 — Śledzie solo- ne (herrings salted) ...	2.707·2	2.401·6	177/1 a — Ruda żelazna (iron ores) ...	2.328·7	1.057·4
*) własne połowy ...	1.583·7	—	Anglja ...	—	15·4
Anglja ...	572·2	1.147·2	Norwegja ...	17·3	—
Danja ...	74·6	—	Szwecja ...	2.311·4	1.042·—
Holandja ...	—	771·5	177/1 c — Piryty (pirits) .	5.587·4	2.952·3
Islandja ...	169·5	20·3	Hiszpanja ...	3.962·4	2.952·3
Norwegja ...	307·2	447·6	Szwecja ...	1.625·—	—
Szwecja ...	—	15·—	177/2 — Ruda manganowa (manganese) ...	—	7.823·2
128/1 — 4 — Sery (cheese)	13·9	20·9	Z. S. S. R. ...	—	7.823·2
Finlandja ...	13·9	20·9	186 — 188 — Smoła (gou- dron) ...	—	3·1
129/1 — 5 — Kazeina (ca- setine) ...	6·—	9·—	Anglja ...	—	1·9
Argentyna ...	—	8·3	Niemcy ...	—	1·2
Holandja ...	5·5	0·7	197, 200 — Oleje (oils) ...	133·1	147·—
Niemcy ...	0·5	—	Anglja ...	23·7	20·5
134/1 — 3 — Szczecina (bristle) ...	9·9	1·1	Belgja ...	0·3	—
Anglja ...	0·8	—	Danja ...	56·2	22·4
Holandja ...	3·9	1·1	Holandja ...	—	5·9
Stany Zjedn. Am. ...	5·2	—	Niemcy ...	—	12·4
137/2 a,b — Jelita (bowels)	51·7	52·8	Norwegja ...	10·4	3·—
Anglja ...	2·3	—	Stany Zjedn. Am. ...	42·5	73·2
Danja ...	16·7	11·4	Włochy ...	—	9·6
Niemcy ...	23·3	37·8	198, 199 — Asfalt (asphalt)	5·5	100·—
Stany Zjedn. Am. ...	9·4	3·6	Anglja ...	—	100·—
143/1 — 3 — Muszle (shells)	0·7	0·5	Stany Zjedn. Am. ...	5·5	—
Anglja ...	0·7	0·5	200/3 — 6 — Smary (lu- bricating oils) ...	33·8	7·8
III. — Wytwory pochodzenia mine- ralnego	8.350·9	12.135·7	Anglja ...	0·4	—
(mineral products)			Belgja ...	0·9	5·4
148, 149, 157 — 159, 162 — 165 — Kamienie (stones) ...	45·3	11·—	Niemcy ...	—	1·5
Danja ...	—	10·—	Norwegja ...	1·3	—
Finlandja ...	8·4	—	Stany Zjedn. Am. ...	31·2	0·9
Holandja ...	2·—	—	200/8 a, b, c — Wazelina vaseline) ...	—	1·2
Szwecja ...	34·9	—	Stany Zjedn. Am. ...	—	1·2
Stany Zjedn. Am. ...	—	1·—	IV. — Woski, tłuszcze oleje pochodzenia roślinnego i zwierzę- cego, oprócz oddziel- nie wymienionych	1.160·9	1.364·7
150 — Glinki (clay) ...	32·4	5·—	(wax, fats vegetables & ani- mal oils)		
Anglja ...	16·9	—	203, 204 — Wosk (wax) ..	7·4	0·5
Belgja ...	15·5	—	Anglja ...	1·3	—
Norwegja ...	—	5·—	Belgja ...	2·1	—
153/1, 2 — Wapno (lime) ..	106·9	—	Brazylja ...	3·1	—
Belgja ...	45·5	—	Niemcy ...	—	0·5
Hiszpanja ...	61·4	—	Stany Zjedn. Am. ...	0·9	—
154 — Cement (cement) ..	—	5·1	205 — 214 — Tłuszcze i oleje roślinne (vege- tables oils and fats) ...	310·—	269·2
Anglja ...	—	5·1	Anglja ...	1·9	0·6
			Danja ...	—	40·2

*) Śledzie solone z własnych połowów wykazane są w zestawieniu przywozu zamorskiego, gdyż dowożone do Gdyni na statkach żeglugi zamorskiej z portów holenderskich, będących bazą polskich statków rybackich, operujących na Morzu Północnym.

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
Francja	14.1	9.6	293, 294/1, 2, 3, 6 — Tytoń (<i>tabacco</i>)	237.6	341.6
Hiszpanja	6.1	—	Anglja	64.1	141.4
Holandja	179.4	134.3	Holandja	8.—	1.4
Indje Bryt.	—	51.7	Niemcy	21.8	—
Kolonj. Holenderskie	8.9	—	Stany Zjedn. Am.	143.7	198.8
Nigerja	13.—	—	294/4, 5 — Papierosy (<i>ci-</i> <i>garettes</i>)	0.3	0.5
Niemcy	75.9	—	Anglja	0.1	0.1
Stany Zjedn. Am.	—	13.9	Niemcy	0.1	0.1
Włochy	10.7	18.9	Stany Zjedn. Am.	0.1	—
215, 217, 218 — Tłuszcz zwierzęce surowe (<i>raw</i> <i>fats</i>)	780.1	983.3	Włochy	—	0.3
Anglja	140.—	207.2	VI. — Przetwory chemiczne i farma- ceutyczne farby (<i>chemicals, pharmaceutic</i> <i>products, paints</i>)	4 036.3	7.335.—
Argentyna	50.2	143.8	295/6 — Siarka (<i>sulphur</i>)	98.3	22.6
Australja	35.3	—	Belgia	6.—	—
Belgia	20.3	2.4	Niemcy	51.8	1.—
Brazylja	—	35.8	Stany Zjedn. Am.	30.5	—
Danja	226.1	324.6	Włochy	10.—	21.6
Holandja	149.2	52.5	295 — 491 — Przetwory chemiczne (<i>chemicals</i>)	83.9	132.—
Japonja	58.9	74.4	Anglja	13.9	10.5
Niemcy	3.—	15.—	Belgia	5.2	0.9
Norwegja	13.8	5.1	Brazylja	1.2	—
Szwecja	83.3	122.5	Danja	1.3	—
216 — Tran (<i>whale-oil</i>)	62.6	90.7	Francja	—	47.2
Danja	18.4	30.2	Hiszpanja	12.—	—
Holandja	—	21.—	Holandja	26.5	0.1
Niemcy	19.7	—	Indje Brytyjskie	—	0.8
Norwegja	24.5	39.5	Indje Holenderskie	—	0.3
219 — Stearyna (<i>stearine</i>)	0.8	21.—	Niemcy	21.3	17.1
Belgia	—	3.1	Stany Zjedn. Am.	2.5	5.5
Holandja	0.8	17.9	Szwecja	—	46.7
V. — Przetwory spożywcze, tytoń (<i>foodstuffs, tobacco</i>)	347.6	440.2	Włochy	—	2.9
243/1, 2 — Konserwy mię- sne (<i>preserved meat</i>)	6.1	0.6	299/18 — Soda (<i>soda</i>)	39.6	31.—
Anglja	0.7	—	Anglja	0.3	—
Belgia	4.9	—	Belgia	28.6	—
Niemcy	0.3	0.6	Holandja	10.7	—
Stany Zjedn. Am.	0.2	—	Niemcy	—	31.—
246 — Mleko skondenso- wane (<i>condensed milk</i>)	3.5	—	299/19 b — Potaż (<i>potash</i>)	10.6	1.2
Anglja	1.4	—	Belgia	10.6	—
Danja	1.5	—	Holandja	—	1.2
Holandja	0.6	—	405 — 407, 409, 412 — 418, 420 — 423 — Farby (<i>paints</i>)	49.3	11.6
254, 256 — Ryby (konser- wy rybne) (<i>fishes</i>)	34.1	27.3	Anglja	21.2	1.5
Anglja	—	—	Danja	0.4	—
Francja	2.8	2.9	Hiszpanja	20.3	—
Hiszpanja	2.9	1.—	Holandja	—	0.1
Holandja	0.8	0.2	Stany Zjedn. Am.	2.6	3.2
Norwegja	5.4	2.2	Szwecja	4.8	—
Portugalja	19.1	18.2	Włochy	—	6.8
Szwecja	1.2	0.9	408 — Sadza (<i>soot</i>)	221.2	148.3
Włochy	1.9	1.9	Anglja	—	1.9
272, 273, 276 — 278 — Na- poje alkoholowe prócz wina (<i>alcohols, wine ex-</i> <i>cepted</i>)	2.8	5.3	Stany Zjedn. Am.	221.2	146.4
Anglja	1.4	1.6	410 — Glinka farbiarska (<i>clay</i>)	—	1.1
Francja	0.9	2.1	Chiny	—	1.1
Holandja	0.2	0.9	424 — 428 — Garbniki (<i>tanning extracts</i>)	1 002.1	1 158.4
Niemcy	0.3	0.1	Anglja	—	7.5
Szwecja	—	0.6	Argentyna	732.6	476.2
280 — 282 — Wina (<i>wine</i>)	28.2	34.9	Brazylja	—	255.5
Algier	2.8	—	Danja	—	0.6
Francja	3.2	14.7	Francja	0.7	13.—
Hiszpanja	16.7	10.2	Holandja	59.1	15.—
Portugalja	0.1	7.4	Indje	—	10.—
Włochy	5.4	2.6	Indje Holenderskie	—	31.5
291 — Mączka rybna (<i>flour of fishes</i>)	35.—	30.—	Niemcy	174.3	349.1
Norwegja	35.—	30.—	Stany Zjedn. Am.	30.5	—
			Turcja	5.1	—

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
429 — 434, 436, 437, 439, 440, 450 — 454 — Arty- kuły kosmetyczne (co- smetic)	6·1	0·3	Australja	1,070·7	723·3
Anglja	1·4	—	Belgja	858·2	191·1
Francja	2·3	—	Brazylja	—	31·1
Niemcy	0·1	—	Danja	14·8	3·1
Stany Zjedn. Am.	2·3	0·3	Francja	2'—	6·—
466, 470 — Klej i żelatyna (<i>glue and gelatine</i>)	2·4	3·2	Holandja	13·6	6·6
Anglja	0·1	0·1	Norwegja	—	2'—
Belgja	1·7	1·8	Niemcy	5·9	—
Danja	—	1'—	Peru	—	7·9
Francja	—	0·3	Stany Zjedn. Am.	—	0·6
Holandja	0·2	—	Urugwaj	—	5·—
Stany Zjedn. Am.	0·4	—	590/1 a, b — Odpadki weł- ny wool odds)	9·7	10·1
473/3 — Fosforyty (phos- phates)	1.522·8	5.825·3	Anglja	7·4	4·6
Stany Zjedn. Am.	1.522·8	5.825·3	Australja	1·1	4·4
477 — Żużle Thomasa (<i>Thomas slag</i>)	1.000'—	—	Argentyna	1·2	0·5
Belgia	1.000'—	—	Niemcy	—	0·6
VII. — Skóry, futra, wyroby skórzane	2.594·5	2.344·8	593, 594 — Przędza weł- niana (wool yarn)	11·5	16·4
(<i>hides, furs, leather goods</i>)			Anglja	8·6	16·4
492 — 513 — Skóry (hides and skins)	2.589·1	2.342·5	Holandja	2·9	—
Algier	4·2	—	597 — 605, 613 — 622 — Tkaniny (textiles)	12·9	63·4
Anglja	17·6	18·1	Anglja	11·7	12·7
Argentyna	321·7	195·4	Belgja	—	2'—
Australja	73·5	74·3	Holandja	—	25·3
Belgja	147·2	450·7	Stany Zjedn. Am.	0·1	23·4
Brazylja	128·6	42·7	Z. S. S. R.	1·1	—
Chile	—	14·4	606, 609 — Bawełna (<i>cotton</i>)	8.655·6	8.365·9
Danja	53·6	113·3	Afryka Wschodnia	10·2	—
Finlandja	1·5	—	Anglja	199·9	62·1
Francja	46·9	24·1	Belgja	58·3	6·94
Grecja	9'—	—	Egipt	616·9	869·7
Hiszpanja	—	3·9	Indje Brytyjskie	376·6	165·9
Holandja	951·5	354·7	Niemcy	80·6	17·8
Indje Brytyjskie	—	1'—	Peru	171·7	11·2
Kol. Holenderskie	45·6	100·4	Stany Zjedn. Am.	7.141·3	7.174·3
Kolumbja	14·5	19'—	606/1, 2 a, b — Odpadki bawełniane (cotton odds)	85·1	23·1
Kuba	56·8	24·7	Anglja	50·3	23·1
Litwa	—	61·2	Japonja	3·6	—
Niemcy	529·6	781·9	Stany Zjedn. Am.	31·2	—
Peru	—	13·6	611, 612 — Przędza ba- wełniana (cotton yarn)	60·5	29·8
Stany Zjedn. Am.	7·8	2·3	Anglja	55·3	26·2
Szwecja	30·3	35·5	Belgja	0·2	—
Urugwaj	56·9	—	Holandja	5'—	3·6
Węgry	—	11·3	623 — Len i konopie (flax and hemp)	26·5	41·9
516 — 533 — Futra (furs) Stany Zjedn. Am.	4'—	0·7	Anglja	6·6	19·2
	4'—	0·7	Belgja	15·2	15·2
534 — 559 — Wyroby skó- rzane (leather goods)	1·4	1·6	Holandja	4·1	7·4
Anglja	1·3	1·6	Kolonje Holenderskie	0·6	—
Norwegja	0·1	—	Stany Zjedn. Am.	—	0·1
VIII. — Surowce włókiennicze i wy- roby z nich	13.793·5	11.112·8	624 — Juta (jute)	920·7	810·4
(<i>Raw textiles materials and their products</i>)			Anglja	226·8	—
561, 562, 572, 574 — Prze- dza jedwabna (silk yarn)	2·2	1·7	Belgja	45'—	48'—
Anglja	2·2	1·6	Chiny	—	1·2
Holandja	—	1·1	Holandja	513·7	626·6
589/1, 2 — 592 — Wełna (<i>wool</i>)	3.561·2	1.456·2	Indje Brytyjskie	135·2	45'—
Afryka Brytyjska	580·9	—	Niemcy	—	89·6
Anglja	894'—	479·2	625 — 626 — Sizal i inne włókna (sisal and others)	31·2	33·7
Argentyna	121·1	0·3	Anglja	28·8	10·4
			Holandja	2·4	0·6
			Marokko	—	15·2
			Meksyk	—	5'—
			Niemcy	—	2·5
			646 — 648 Sznury (ro- pes)	9·4	3·5
			Anglja	9·4	0·4
			Belgja	—	2·7
			Grecja	—	0·4

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
719 — Szmaty (rags)	407—	256·7	Anglja	2·2	0·9
Anglja	127—	71·5	Belgia	12·1	7·5
Belgia	13—	—	Estonja	31·1	15·1
Danja	12·1	34·7	Finlandja	1.271·9	1.170·6
Holandja	157·7	29·7	Holandja	0·3	1·9
Kol. Holenderskie	15·1	—	Norwegja	—	50·6
Niemcy	10·1	12·9	Stany Zjedn. Am.	0·1	—
Stany Zjedn. Am.	22·2	78—	Szwecja	—	5·6
Szwecja	49·8	29·9			
IX. — Kauczuk, jego surogaty, wyroby z tych materiałów	789—	544·9	794/1, 2 795 — Masa drzewna (celuloza) (cellulose)	450 1	1.433—
(rubber & rubber goods)			Finlandja	450·1	528·9
720 — 724 — Kauczuk (rubber)	532·1	537·8	Szwecja	—	904·1
Anglja	16—	15·4	807, 808 — Fibra (fibre)	32·8	15·6
Australja	19·3	—	Belgia	10·5	12—
Belgia	1—	—	Holandja	2—	3·2
Holandja	21·3	8·4	Stany Zjedn. Am.	20·3	0·4
Indje Brytyjskie	5·4	33·3	836 — 847 — Książki i broszury (books)	1 3	1—
Indje Holenderskie	235·1	—	Anglja	0·3	0·2
Jawa	—	11·4	Belgia	0·1	0·1
Kol. Holenderskie	—	47·9	Finlandja	0·1	—
Malaje	17·8	52·1	Holandja	0·3	0·3
Niemcy	216·2	368·9	Stany Zjedn. Am.	0·3	0·4
Stany Zjedn. Am.	—	0·4	Szwecja	0·1	—
725 — 746 — Wyroby gumowe (rubber goods)	256·9	7·1	Włochy	0·1	—
Anglja	10·8	3·3	XII. — Wyroby kamiennarskie ceramiczne, szklane	107 5	108 6
Holandja	224·1	0·5	(stone, ceramic & glass wares)		
Stany Zjedn. Am.	20·6	3·3	862 — 887 — Wyroby ceramiczne (ceramic wares)	24·1	23·1
Szwecja	1·4	—	Anglja	0·3	—
X. — Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	68·7	161·2	Finlandja	6·1	23·1
(wood, corkwood, wood products & basket wares)			Norwegja	15—	—
749 — 751, 753 — Deski i łaty (boards)	14·5	30·5	896 — 927 — Szkło i wyroby (glass wares)	86·1	85·5
Finlandja	—	30·5	Anglja	0·1	—
Francja	14·5	—	Belgia	10·2	4·8
750 — Drzewo egzotyczne (wood)	12·1	85·6	Estonja	40·1	25·5
Brazylja	1·2	—	Finlandja	35·7	55·2
Indje Bryt.	—	18·5	XIII. — Metale i wyroby z nich	23.117·5	20.939·1
Niemcy	0·9	43·2	(metals & metal products)		
Portugalia	—	23·9	925, 929, 931, 978 — 981 — Metale różne (various metals)	310·2	901·6
Stany Zjedn. Am.	3·9	—	Anglja	12·8	7·4
Włochy	6·1	—	Belgia	74·5	56·7
757 — 778 — Wyroby z drzew (wood products)	13·4	40—	Hiszpanja	2·1	—
Anglja	0·9	—	Holandja	1·1	2·1
Belgia	—	17·4	Niemcy	—	44·2
Finlandja	10·9	19·2	Norwegja	67·3	776·8
Holandja	0 1	—	Stany Zjedn. Am.	—	1—
Litwa	1·4	—	Szwecja	152·4	13·4
Niemcy	0·1	—	927/11 — 3 — Żelastwo (żelazo) (scrap iron)	21.974·7	17.940·4
Stany Zjedn. Am.	—	3·4	Anglja	971·7	5 401·5
779 — 787 — Korek, wyroby z korka (cork wood)	28·7	5·1	Belgia	865·1	4.409·1
Francja	—	0·1	Danja	3.228·2	4.158·5
Hiszpanja	0·8	—	Estonja	61·2	296·1
Portugalia	27·9	5—	Finlandja	—	113·2
XI. — Papier i wyroby z niego	1.801·8	2.701·8	Francja	2.467·9	—
(paper & paper wares)			Holandja	3.261·3	324·9
798, 803, 809 — 8 6 — Papier i odcinki papierowe (paper)	1.317·6	1.252·2	Kuba	5.100·3	—
			Litwa	—	115·9
			Niemcy	860·7	1.216·1
			Norwegja	520·8	1.527·7
			Stany Zjedn. Am.	4.635·5	51—
			Szwecja	—	326·4
			930, 932, 935, 942, 946 — 952, 955 — 965 — Wyroby żelazne i stalowe (iron and steel products)	283 6	418 1

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)			
Anglja	31.9	52.1	XV. — Środki transportowe (<i>transports</i>)	15.7	20.3			
Belgja	205.2	102.—						
Danja	0.3	0.1	1136 — 1145, 1155 — Samochody, motocykle oraz ich części (<i>motor cars and parts</i>)	15.7	20.3			
Finlandja	7.4	1.1	Anglja	—	0.9			
Holandja	1.7	—	Stany Zjedn. Am.	15.7	17.7			
Niemcy	7.9	—	Szwecja	—	1.7			
Norwegja	0.5	—	XVI. — Wagi, narzędzia, instrumenty aparaty precyzyjne, naukowe, optyczne maszyny do pisania, zegary, instrumenty muzyczne (<i>balances, tools, instruments typewriters & parts</i>)	8.8	5.5			
Stany Zjedn. Am.	6.6	250.9						
Szwecja	22.1	11.9						
966/1 — 4 — Cyna (<i>tin</i>)	5.3	1.8						
Anglja	—	1.8						
Holandja	5.3	—						
969/1 — 5 — Ołów (<i>lead</i>)	—	873.6						
Stany Zjedn. Am.	—	873.6						
977 — Miedź (<i>copper</i>)	543.7	803.6						
Anglja	232.4	30.5						
Belgja	31.2	112.4						
Chile	—	50.—						
Chiny	—	30.5						
Kol. Holenderskie	203.8	305.3						
Stany Zjedn. Am.	66.1	224.1						
Szwecja	10.2	50.8						
XIV. — Maszyny aparaty, sprzęt elektrotechniczny (<i>machinery, apparatus electric products</i>)	605.2	145.9	1168/1 — 11 — Aparaty fotograficzne, filmy i płyty (<i>photographical apparatus</i>)	3.4	0.9			
1037 — 1098 — Maszyny, aparaty oraz ich części (<i>machinery</i>)	511.3	95.8	Anglja	—	0.1			
Anglja	389.7	9.9	Stany Zjedn. Am.	3.4	0.8			
Belgja	0.9	9.1	1169 — Maszyny do pisania, rachowania i części (<i>typewriters and parts</i>)	5.4	4.6			
Danja	1.7	0.3	Anglja	—	1.7			
Finlandja	3.4	0.3	Stany Zjedn. Am.	5.4	2.8			
Litwa	1.7	—	Szwecja	—	0.1			
Norwegja	0.3	—	XVII—XX — Towary różne, oddzielnie niewymienione (<i>various</i>)	10.1	247.7			
Stany Zjedn. Am.	61.8	61.8						
Szwecja	4.7	14.4						
Turcja	47.1	—						
1099 — 1132 — Materiały i przewody elektryczne (<i>electric products</i>)	93.9	50.1				Anglja	4.2	234.5
Anglja	67.1	44.9				Belgja	1.6	0.8
Belgja	6.7	0.7				Danja	—	0.4
Danja	0.1	—				Finlandja	0.2	0.1
Holandja	12.7	—				Francja	1.2	0.1
Stany Zjedn. Am.	7.3	1.9				Holandja	0.7	1.1
Szwecja	—	2.6	Niemcy	0.8	2.—			
			Norwegja	—	0.1			
			Palestyna	0.3	0.4			
			Stany Zjedn. Am.	0.5	7.1			
			Szwecja	0.5	0.9			
			Włochy	0.1	0.2			

B. Wywóz (*exports*)

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
Cały wywóz	455.164.2	463.887.5	17, 23, 25 — Nasiona (<i>seeds various</i>)	368.1	369.6
I. — Wytwory pochodzenia roślinnego (<i>plants products</i>)	1.053.—	1.112.1	Belgja	35.—	155.—
9 — Groch (<i>pease</i>)	43.2	10.—	Chiny	—	57.1
Anglja	29.3	—	Finlandja	—	2.5
Norwegja	—	2.5	Hiszpanja	247.—	40.—
Szwecja	—	7.5	Niemcy	26.1	105.—
Stany Zjedn. Am.	13.9	—	Szwecja	—	10.—
			Portugalja	60.—	—
			27/1 — 3 — Mąka (<i>flour</i>)	0.2	—
			Stany Zjedn. Am.	0.2	—

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	
28/1 — 5 — Kasza (grits) . Anglja	10— 10—	11— 11—	II. — Zwierzęta żywe i wytwory pochodze- nia zwierzęcego <i>(live animals & animal pro- ducts)</i>	2.438 3	3.384 9	
30 — Ryż wyluszczoney (husked rice)	0-2 —	10-3 10-3		117/12 — Śledzie solone (herrings salted)	12-1 7—	15— 15—
Anglja	—	—		Estonja	—	—
Łotwa	0-2	—		Palestyna	5-1	—
31 — Krochmal (starch) . Stany Zjedn. Am.	2-5 2-5	— —		121/2 a — Bekony (bacon) Anglja	2.042-4 2.042-4	1.996-7 1.996-7
32 — Mąka ryżowa (rice flour)	185— 185—	450-1 450-1		121/2 b — Ptactwo bite (drób) (poultry)	90-2 90-2	263-8 263-8
Norwegja	—	—		Anglja	—	—
35 — Słód (malt)	120-3 120-3	105— 105—		125 — Jaja (eggs)	271-1 249—	1.105-9 922-8
40 — 50 — Warzywa (ve- getables)	67-8 21-8	12-5 11-1		Anglja	—	—
Anglja	—	—		Belgja	—	21-4
Stany Zjedn. Am.	16—	1-4		Hiszpanja	10-1	148-7
Szwecja	30—	—		Niemcy	12—	13—
51 — Chmiel (hop)	27-5 27-5	72-5 40-2		128/1 — 4 — Sery (cheese) Egipt	2-2 —	1-1 1-1
Anglja	—	—		Palestyna	0-8	—
Belgja	—	0-9		Stany Zjedn. Am.	1-4	—
Irlandja	—	31-4		131/1 — 3 — Puch i pie- rze (feathers and down)	0-6	0-8
52 — Grzyby suszone (dried mushrooms)	1-2 1-2	0-5 0-5		Anglja	—	0-4
Stany Zjedn. Am.	—	—		Stany Zjedn. Am.	0-6	0-4
53 — 58 — 60 — 64 — Owoce świeże (fresh fruits)	127-2 0-3	— —		134/1 — 3 — Szczecina (bristle)	0-2	1-1
Danja	—	—		Anglja	0-2	—
Niemcy	119-9	—		Belgja	—	1-1
Norwegja	7—	—		137/2 a, b — Jelita (bowels) Danja	19-5 —	0-5 0-5
59 — 61 — 63 — 66 — Owoce suszone (dried fruits)	78-9 1-1	0-5 —	Francja	3-7	—	
Danja	—	—	Niemcy	15-7	—	
Szwecja	0-5	0-5	Stany Zjedn. Am.	0-1	—	
W. M. Gdańsk	77-3	—	III. — Wytwory po- chodzenia mineral- nego <i>(mineral products)</i>	414.606-9	420.173-1	
67 — 68 — Konserwy owo- cowe (preserved fruits)	0-7 0-6	4-3 —	148 — Kamienie (stones) . Egipt	0-3 —	54-3 52-8	
Chiny	—	—	Norwegja	0-3	—	
Egipt	—	3-7	Szwecja	—	1-5	
Palestyna	0-1	—	151/1 — 2 — Kreda (chalk) Bułgarja	— —	24-1 24-1	
Stany Zjedn. Am.	—	0-6	152/2 — 4 — Gips (plaster of Paris)	47-8 47-8	— —	
69 — 72 — Orzechy i mi- gdały (nuts & almonds)	10— 10—	— —	154 — Cement (cement) . Norwegja	602— 2—	602— 2—	
Włochy	—	—	Palestyna	600—	600—	
76 — Kawa (coffee)	6-1 —	10-1 10—	169/1—2—Azbest (asbestos) Estonja	0-5 —	1-7 0-6	
Danja	—	—	Szwecja	0-5	1-1	
Holandja	2-3	0-1	174/1 — 2 — Sól kuchenna (salt)	—	172-8	
Szwecja	3-8	—	Estonja	—	10—	
78 — Herbata (tea)	—	0-6	Finlandja	—	162-8	
Danja	—	0-6	177/1 a — Ruda żelazna (iron ore)	560-1	1.007—	
80 — Kakao (cocoa)	4-1 —	1-8 1-4	Belgja	436-9	702-2	
Holandja	—	—	Finlandja	1-3	—	
Rumunja	—	0-4	Niemcy	—	203-2	
Szwecja	4-1	—	Stany Zjedn. Am.	101-6	101-6	
81, 82 — Korzenie (spices) Belgja	—	2-2	Szwecja	20-3	—	
Palestyna	—	0-4				
95, 97 — Żywica (resin)	—	17-8				
Łotwa	—	17-8				
103/1 — 3 — Wiklina (osier)	—	33-3				
Danja	—	12-9				
Finlandja	—	9-8				
Grecja	—	5-1				
Szwecja	—	5-5				

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
177/2 — Ruda manganowa (manganese)	177·8	—	Stany Zjedn. Am.	15·2	0·6
Holandja	177·8	—	Tunis	0·3	—
180/1 — 2 — Węgiel kamienny (coal)	382.808·3	401.931·3	243/1 — 2 — Konserwy mięsne (preserved meat)	92·7	36—
Afryka Francuska	2.030—	—	Afryka pld.	0·1	—
Algier	7.451·5	—	Anglja	83·1	35·7
Argentyna	6.650—	—	Stany Zjedn. Am.	9·5	0·3
Belgia	16.702·5	24.660—	254 — 256 — Ryby (fishes)	2·6	0·6
Brazylja	162·8	—	Anglja	0·3	—
Danja	20.518—	14.135—	Palestyna	2—	—
Egipt	2.490—	—	Stany Zjedn. Am.	0·3	0·6
Estonja	1.670—	1.680—	259 — 260 — Cukier (sugar)	4.524·8	6.370·1
Finlandja	11.966—	34.500·3	Estonja	201·9	100·8
Francja	10.975—	5.890—	Finlandja	0·2	1.210·3
Gibraltar	—	7.805—	Francja	4.101·8	4.724—
Grecja	11.080—	—	Norwegja	220·9	335—
Holandja	26.057—	19.135—	272 — 273, 276, 278 — Napoje alkoholowe prócz wina (alcohols, wine excepted)	—	—
Indje Bryt.	—	2.400—	Anglja	8·6	3·9
Irlandja	62.665—	60.469·5	Anglja	2—	1·4
Kanada	—	380—	Argentyna	—	0·1
Łotwa	2.840—	—	Francja	—	1·9
Malakka	—	990—	Holandja	—	0·1
Niemcy	—	310—	Niemcy	—	0·1
Norwegja	27.517—	24.185·5	Palestyna	—	0·3
Szwecja	142.603·5	200·356—	Stany Zjedn. Am.	6·6	—
Włochy	29.440—	5.035—	274 — Spirytus (spirits)	3·4	3·9
180/1 — 2 — Węgiel bunkrowy (bunker coal)	17.532·7	11.359·9	Anglja	—	0·3
82 — Koks (coke)	12.865—	3.320—	Holandja	—	3·6
Finlandja	—	700—	Stany Zjedn. Am.	3·4	—
Francja	—	320—	280 — 282 — Wino (wine)	—	1·1
Grecja	1.600—	—	Anglja	—	1·1
Holandja	—	1.050—	287 — Makuchy (oil cokes)	1.845—	4.065·1
Łotwa	200—	—	Belgia	1.050—	2.665—
Norwegja	400—	300—	Danja	165—	150—
Szwecja	6.840—	950—	Holandja	630—	1.250—
Włochy	3.825—	—	Szwecja	—	0·1
197 — 200 — Oleje (oils)	12·4	—	289 — Melasa (molasses)	8.730—	—
Norwegja	12·4	—	Stany Zjedn. Am.	8.730—	—
200/3 — Materiały pędne (gar oils)	—	1.700—	293, 294/1, 2, 3, 6 — Tytoń (tobacco)	—	10·4
Kanada	—	1.700—	Łotwa	—	10·4
IV.—Wosk i tłuszcze, oleje pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, oprócz osobno wymienionych	15·5	31·3	VI. — Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	487—	4.640·1
(wax, fats, vegetable & animal oils)			(chemicals, pharmaceutical products, paints)		
205 — 214 — Tłuszcze i oleje roślinne (vegetable oils and fats)	—	0·8	295/6 — Siarka (sulphur)	0·6	5—
Holandja	—	0·8	Finlandja	—	4—
215, 217, 218 — Tłuszcze zwierzęce surowe (rawfats)	15·5	30·5	Litwa	—	1—
Belgia	—	15·3	Stany Zjedn. Am.	0·6	—
Danja	0·2	—	295 — 491 — Przetwory chemiczne (chemicals)	8·2	7·4
Holandja	15·3	—	Anglja	2·1	—
Niemcy	—	15·2	Egipt	0·7	—
V. — Przetwory spożywcze — tytoń	15.406·6	10.731·9	Hiszpanja	2·3	—
(foodstuffs, tobacco)			Holandja	—	4·1
242 — Wędliny (szynki) (hams)	199·5	240·8	Litwa	—	3·3
Anglja	183·5	239·9	Niemcy	3—	—
Grecja	0·3	—	Stany Zjedn. Am.	0·1	—
Niemcy	0·2	0·3	299/18 — Soda (soda)	276·3	502·3
			Estonja	—	277·8
			Finlandja	192·9	181·8
			Łotwa	80·9	42·7
			Niemcy	2·5	—
			300/2 — Salmiak (salmiac)	20—	11·9
			Anglja	10·7	—
			Finlandja	—	0·5

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
Holandja	2—	5·7	VIII. — Surowce włókiennicze i wyroby z nich	442·7	382·9
Indje Brytyjskie	7·1	—			
Niemcy	0·2	5·7	(row textiles materials and their products)		
303/4 — Węglik wapnia (karbid) (carbid)	—	241·1	561, 562, 572, 574 — Przędza jedwabiu (sile yarn)	3·6	15·9
Belgja	—	134·1	Argentyna	2—	—
Holandja	—	107—	Egipt	—	15·2
411/1, 415 — Farby ołowiane (lead dyes)	0·3	0·1	Estonja	0·3	—
Holandja	—	0·1	Norwegja	0·9	0·4
Niemcy	0·3	—	Szwecja	0·4	0·3
411/2 — Biel cynkowa (zinc white)	132·3	181·5	563 — 570, 597 — 605, 613 — 622 — Tkaniny (textiles)	192—	231—
Argentyna	—	16·3	Afryka pld.	6·5	14·6
Brazylja	46·4	15·4	Anglja	56·6	100·2
Chiny	18·7	—	Argentyna	1·9	0·3
Egipt	—	5·5	Belgja	1·2	3·6
Finlandja	2—	4·4	Chiny	3·5	—
Grecja	—	2·3	Danja	0·7	—
Holandja	3·7	29·5	Egipt	—	0·4
Litwa	—	3·3	Estonja	1·5	—
Norwegja	—	32·8	Finlandja	0·1	5·6
Stany Zjedn.	—	8·7	Grecja	—	2·2
Szwecja	61·5	53·7	Holandja	18·8	45·9
Turcja	—	9·6	Indje Brytyjskie	4·3	—
424, 425, 426, 427 — Garbniki (tanning extracts)	45·3	10·1	Irlandja	3·1	12·4
Danja	10·2	—	Mandzurja	27·5	24·5
Litwa	30—	10·1	Marocco	5·4	9·9
Finlandja	3·3	—	Niemcy	5·9	2·9
Szwecja	1·8	—	Palestyna	4·1	5·6
466, 470 — Klej i żelatyna (gluc and gelatine)	4—	26—	Persja	0·9	—
Afryka pld.	—	4·5	Portugalja	0·2	—
Palestyna	1·2	1·1	Stany Zjedn. Am.	47·6	2·9
Stany Zjedn. Am.	—	20·4	Szwecja	0·1	—
Szwecja	2·8	—	Syrja	2·1	—
476 — Mączka kostna (bonny flour)	—	60—	589/1, 2, 592—Wełna (wool)	1·1	1·6
Szwecja	—	60—	Anglja	0·9	0·2
479 — Sól potasowa (potassium salts)	—	737—	Holandja	—	1·4
Danja	—	297—	Niemcy	0·2	—
Szwecja	—	440—	593, 594 — Przędza wełniana (cotton yarn)	—	2·5
481, 482, 483, 485 — Nawozy azotowe (nitrates)	—	2.857·7	Niemcy	—	2·5
Hiszpanja	—	2.857·7	606—609—Bawełna(cotton)	165·5	26·2
VII. — Skóry, futra, wyroby skórzane	43·1	21·3	Estonja	131·7	0·2
(hides furs, leather goods)			Finlandja	—	24·8
492 — 513 — Skóry (skins and hides)	11—	9·2	Łotwa	33·3	—
Anglja	1·1	0·1	Palestyna	—	1·2
Estonja	—	1·7	Szwecja	0·5	—
Holandja	9·3	5·7	611 — 612 — Przędza bawełniana (cotton yarn)	43·7	39·5
Stany Zjedn. Am.	0·6	1·7	Anglja	1·1	—
516 — 533 — Futra (furs)	32·1	2·8	Estonja	—	1·8
Anglja	2·3	2·8	Litwa	42·6	37·3
Belgja	2—	—	Palestyna	—	0·4
Stany Zjedn. Am.	27·8	—	623 — Konopie (hemp)	33·6	0·6
534 — 559 — Wyroby Skórzane (leather goods)	—	9·3	Anglja	—	0·6
Anglja	—	8·2	Niemcy	0·1	—
Niemcy	—	1·1	Stany Zjedn. Am.	33·5	—
			623/2 — Pakuły (hards)	—	35·9
			Belgja	—	14·3
			Stany Zjedn. Am.	—	21·6
			646 — 648 — Sznury (ropes)	0·1	7—
			Danja	0·1	—
			Holandja	—	0·2
			Palestyna	—	6·8
			719 — Szmaty (rags)	3·1	22·7
			Holandja	0·4	—
			Niemcy	2·7	—
			Stany Zjedn. Am.	—	22·7

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
IX. — Kauczuk, jego surogaty, wyroby z tych materiałów (<i>rubber and rubber goods</i>)	52.2	4.4			
725 — 746 — Wyroby Gumowe (<i>rubber goods</i>)	52.2	4.4			
Anglja	0.2	—			
Belgja	15.4	—			
Danja	0.1	0.2			
Grecja	—	0.2			
Holandja	36.2	2.4			
Niemcy	—	1.2			
Norwegja	0.3	0.4			
X. — Drewno, korek, wyroby z nich, wyroby koszykarskie (<i>wood, corkwood, wood products & basket wares</i>)	12.893.3	15.967.9			
747/3, 4 — Kopalniaki i Słupy telegraficzne (<i>telegraph poles</i>)	1.015.8	2.030.7			
Anglja	1.015.8	1.925.7			
Egipt	—	105.—			
749, 750, 751 — Deski i łaty (<i>boards</i>)	11.208.4	12.863.9			
Anglja	11.025.6	10.492.8			
Belgja	—	2.225.3			
Grecja	—	1.5			
Holandja	—	24.6			
Indje Brytyjskie	9.7	—			
Marocco	—	74.—			
Niemcy	2.2	28.2			
Stany Zjedn. Am.	170.9	17.5			
757 — 778 — Wyroby z drzewa (<i>wood products</i>)	70.3	158.8			
Anglja	1.—	1.—			
Egipt	—	0.6			
Grecja	—	1.—			
Holandja	1.—	—			
Malakka	8.9	—			
Niemcy	3.3	56.8			
Palestyna	8.5	11.5			
Stany Zjedn. Am.	47.6	87.9			
757/3 — Klepki (<i>staves</i>)	34.2	—			
Estonja	34.2	—			
772/1, 2, 773 — Dykty i formiery (<i>plywoods & veneers</i>)	407.—	802.—			
Afryka pld.	3.5	59.8			
Anglja	7.2	38.2			
Argentyna	15.9	31.3			
Belgja	5.5	50.4			
Bułgaria	—	4.6			
Danja	33.4	27.2			
Egipt	42.3	32.8			
Francja	32.1	5.1			
Grecja	—	56.7			
Hiszpanja	—	1.9			
Holandja	64.—	163.7			
Indje Brytyjskie	19.4	53.9			
Kanaryjskie Wyspy	—	7.7			
Malta	—	6.5			
Marokko	23.4	—			
Meksyk	46.4	87.8			
Niemcy	15.6	—			
Palestyna	95.1	164.4			
Peru	—	7.4			
Syrja	3.2	—			
Tunis	—	2.6			
776 — Meble gięte (<i>bentwood furniture</i>)	136.7	110.4			
Anglja	14.3	9.7			
Afryka pld.	2.1	0.5			
Afryka wsch.	0.5	0.9			
Egipt	2.3	6.9			
Francja	3.3	—			
Holandja	22.5	19.9			
Indje Brytyjskie	2.1	1.5			
Irak	—	0.6			
Kolonje Holenderskie	4.3	—			
Kolumbja	6.5	—			
Malaja	3.8	—			
Malakka	3.7	—			
Malta	—	6.9			
Meksyk	3.7	—			
Niemcy	7.6	0.8			
Palestyna	9.6	5.1			
Portugalia	1.9	—			
Stany Zjedn. Am.	42.8	56.3			
Sudan	3.7	0.8			
Syrja	2.—	—			
Tunis	—	0.5			
789 — 791 — Wyroby koszykarskie (<i>basket wares</i>)	22.9	2.1			
Anglja	2.6	0.7			
Litwa	8.3	—			
Niemcy	—	0.8			
Palestyna	—	0.6			
Stany Zjedn. Am.	11.—	—			
Szwecja	1.—	—			
XI. — Papier i wyroby z niego (<i>paper & paper wares</i>)	1.914.3	2.875.4			
792, 803, 809 — 826 — Papier i obcinki papierowe (<i>paper</i>)	1.100.8	1.923.4			
Anglja	75.1	219.9			
Belgja	25.4	—			
Ceylon	3.4	—			
Egipt	621.4	1.477.3			
Holandja	171.5	123.5			
Niemcy	2.2	6.6			
Palestyna	57.5	89.2			
Stany Zjedn. Am.	7.—	6.9			
Syrja	55.4	—			
Szwecja	4.8	—			
Turcja	77.1	—			
794/1, 2, 795 — Celuloza (<i>cellulose</i>)	376.3	507.9			
Egipt	—	208.3			
Niemcy	285.—	—			
Palestyna	1.3	—			
Stany Zjedn. Am.	90.—	299.6			
797 — 8 — 9 — 800 — Papa dachowa i tektura (<i>cardboard</i>)	426.1	427.9			
Egipt	248.6	427.9			
Palestyna	64.9	—			
Syrja	87.7	—			
Turcja	24.9	—			
807 — 808 — Fibra (<i>fibre</i>)	—	8.9			
Estonja	—	8.9			
836 — 847 — Książki i broszury (<i>books</i>)	11.1	7.3			
Afryka	—	—			
Anglja	—	2.8			
Argentyna	—	—			
Belgja	1.—	0.1			
Danja	0.2	0.2			
Palestyna	5.8	—			
Stany Zjedn. Am.	4.1	2.4			
XII. — Wyroby kamieniarskie, ceramiczne, szklane (<i>stone, ceramic & glass wares</i>)	124.2	164.7			
862—887 z w. 869—Wyroby ceramicz. (<i>ceramic wares</i>)	21.1	65.6			
Anglja	0.1	—			

Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)	Poz. tar. cel.	Styczeń (January)	Grudzień (December)
Egipt	6—	24.1	Palestyna	9.7	47.9
Estonja	3—	11.7	Szwecja	—	1.4
Holandja	—	0.2	968/1, 2, 4 — Cynk (zinc)	1.293.6	791.2
Marokko	—	6—	Anglja	235.9	—
Niemcy	—	2.5	Belgja	50.8	—
Norwegja	2.4	13.8	Niemcy	941.9	460.4
Palestyna	9.5	7.2	Stany Zjedn. Am.	—	45.7
Stany Zjedn. Am.	0.1	0.1	Szwecja	15—	285.1
896 — 924 — Wyroby			968/3 — Blacha cynkowa		
szklane (glass products)	103.1	99.1	(zinc sheets)	237.2	108.7
Algier	13.5	—	Anglja	31.7	43.2
Egipt	56.9	98.6	Chiny	173—	119.1
Estonja	1—	—	Danja	5.3	1.4
Marocco	11.8	—	Francja	13.5	—
Niemcy	—	0.3	Japonja	13.4	—
Palestyna	18.9	—	Niemcy	—	17—
Stany Zjedn. Am.	1—	0.2	Norwegja	0.3	—
XIII. — Metale			969/1 — 5 — Ołów (lead) .	—	873.6
i wyroby z nich	5.671.1—	4.353.4	Finlandja	—	203.2
(metals & metals products)			Szwecja	—	670.4
925/2, 3, 4, 5, 929, 931, 978, 981 — Metale różne			XIV. — Maszyny,		
(various metals)	32.1	31.9	aparaty, sprzęt ele-		
Anglja	32.1	16.7	ktrotechniczny	5.5	24.2
Szwecja	—	15.2	(machinery, apparator, elec-		
930, 932, 933, 942, 946 — — 952, 955 — 965 — Wy-			tric products)		
roby żelazne i stalowe			1037 — 1098, 1099 — 1132		
(iron and steel products)	706.1	358.2	— Maszyny, aparaty,		
Argentyna	—	1.1	części (machinery)	5.5	24.2
Anglja	3.2	—	Anglja	1.2	7.7
Belgja	4.6	31.7	Argentyna	—	11.6
Brazylja	334.3	—	Belgja	—	0.2
Danja	2.6	0.6	Egipt	—	0.3
Egipt	30.4	6.8	Estonja	0.4	0.4
Estonja	1.4	43.9	Litwa	0.7	—
Finlandja	1.3	—	Palestyna	3.1	4—
Grecja	100.9	15.9	Szwecja	0.1	—
Hiszpanja	—	0.5	XV — XX. Towary		
Holandja	0.2	—	różne, oddzielnie		
Japonja	—	103.1	niewymienione	8.5	19.9
Łotwa	1.4	—	(various)		
Niemcy	32.8	8.3	Anglja	1.1	1.6
Norwegja	86.6	2.9	Argentyna	0.1	—
Palestyna	104.4	142.7	Belgja	0.6	0.2
Portugalia	—	0.1	Egipt	—	0.1
Szwecja	2—	0.6	Estonja	0.4	—
932/1 — Szyny kolej. (rails)	3.280—	1.843.8	Finlandja	0.1	0.3
Brazylja	3.280—	—	Łotwa	—	10—
Holandja	—	1.818.9	Niemcy	0.5	—
Danja	—	24.9	Norwegja	1—	0.7
937/1 — 3 — Rury żeli-			Palestyna	1.2	6.7
wne (iron pipes)	122.1	274—	Stany Zjedn. Am.	0.7	0.1
Chiny	—	69.7	Szwecja	0.3	0.2
Danja	1.8	1.4	W. M. Gdańsk	2.5	—
Finlandja	1.1	0.6			
Japonja	44.3	—			
Niemcy	—	2.3			
Norwegja	66.3	150.7			

C. Ogólny obrót towarowy zamorski (total overseas traffic)

styczeń	1934 — 525.728.7
grudzień	1933 — 535.335.3
styczeń	1933 — 413.993.5

OBRÓT PRZYBRZEŻNY ŁĄCZNIE Z W. M. GDAŃSKIEM (coastal traffic Danzig included)

Poz. tar. cel.		Styczeń (Janu- ary)	Grudz. (Decem- ber)	Poz. tar. cel.		Styczeń (Janu- ary)	Grudz. (Decem- ber)
Przywóz (imports)		667·3	62·1	Wywóz (exports)		—	61·1
24/26	— Nasiona oleiste .. (oil seeds)	—	0·2	— Owoce świeże ... (fresh fruits)		—	23—
27/1—3	— Mąka ... .. (flour)	—	10—	69, 72	— Orzechy i migdały (nuts & almonds)	—	5·8
28/1—5	— Kasza ... .. (grits)	—	74—	— Kakao ... .. (cocoa)		—	32·3
76	— Kawa ... .. (coffee)	—	0·2	Przywóz i wywóz razem (total)		667·3	123·2
78	— Herbata ... .. (tea)	—	0·2	3. — Obrót z wnętrzem kraju drogą wodną (river traffic)			
80	— Kakao ... .. (cocoa)	129·7	32·7	Przywóz (imports)		—	1·212—
81—82	— Korzenie ... .. (spices)	3·2	0·4	59, 260	— Cukier ... .. (sugar)	—	1·059—
116/1—8	— Ryby świeże poło- wy własne	537·6	—	299/18	— Soda ... .. (soda)	—	153—
757, 778	— Wyroby z drzewa (wood products)	—	5·4	Przywóz i wywóz razem (total)		—	1·212—
792—803	— Papier ... .. (paper)	—	2·7				
930—965	— Wyr. stal. i żelazne (iron and steel prod)	—	2·7				
	— Różne ... .. (various)	—	0·2				

4. OGÓLNY OBRÓT TOWAROWY

(general goods turnover)

styczeń	1934	—	526.396·
grudzień	1933	—	536.670·5
styczeń	1933	—	414.009·6

POŁOWY PRZYBRZEŻNE W STYCZNIU

w/g danych Morskiego Urzędu Rybackiego

K i l o g r a m y.

Gatunki ryb	Obwód Hel	Obwód Gdynia	Obwód Jastarnia	Obwód Chłapowo	Obwód Puck	Razem
Łososie	7.020	—	—	—	—	7.020
Mielnica	—	220	—	—	700	920
Troć	—	—	10	20	330	360
Płastugi	290	1.150	950	110	450	2.950
Śledzie	62.940	32.700	23.150	—	4.400	123.190
Szproty	962.000	500.300	202.000	—	7.300	1.671.600
Węgorze	—	—	890	—	2.060	2.950
Wątlusze	350	3.180	2.810	2.510	1.620	10.470
Węgorzyce	—	40	—	—	20	60
Sieja	—	—	80	—	—	80
Makrele	—	—	—	—	—	—
Szczupaki	—	—	950	—	30	980
Okonie	—	—	30	—	—	30
Razem	1 032.600	537 590	230.870	2.640	16.910	1.820.610

IV RUCH PASAŻERÓW (PASSENGER TRAFFIC)

RUCH ZAMORSKI

	Przyjechało (passenger incoming)					wyjechało (passenger outgoing)				
	Styczeń				Grudzień	Styczeń				Grudzień
	I kl.	II kl.	III kl.	Razem	Razem	I kl.	II kl.	III kl.	Razem	Razem
W. M. Gdańsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Gdańsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Anglja	2	9	23	34	15	8	5	119	132	15
Hull	1	7	12	20	1	—	—	—	—	—
Londyn	1	2	11	14	14	8	5	119	132	15
Argentyna	—	—	4	4	12	—	—	—	—	—
Buenos Aires	—	—	4	4	12	—	—	—	—	—
Belgia	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Antwerpja	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Danja	18	—	—	18	11	—	—	1	1	1
Kopenhaga	18	—	—	18	11	—	—	1	1	1
Estonja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Tallinn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Finlandja	11	—	13	24	4	4	—	18	22	1
Helsinki	11	—	13	24	4	4	—	18	22	1
Holandja	7	—	—	7	5	—	—	—	—	—
Amsterdam	2	—	—	2	3	—	—	—	—	—
Rotterdam	5	—	—	5	2	—	—	—	—	—
Litwa	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—
Kłajpeda	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—
Niemcy	—	—	—	—	3	1	—	—	1	—
Hamburg	—	—	—	—	3	1	—	—	1	—
Portugalia	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Lizbona	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Stany Zjedn. Am.	3	—	—	3	198	8	10	142	160	4
New-York	3	—	—	3	198	8	10	142	160	4
Szwecja	4	1	1	6	3	—	—	—	—	—
Kalmar	4	1	—	5	1	—	—	—	—	—
Norrköping	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—
Razem ...	47	10	41	98	254	25	15	280	320	29

NOWA PLACÓWKA FINANSOWA W GDYNI

MIARĄ rozwoju portu gdynskiego jest nie tylko niustanny i rekordowy dziś w stosunku do innych portów bałtyckich wzrost obrotów towarowych, lecz także stopień zainteresowania, jakim placówki, istniejące wewnątrz kraju darzą ten owoc wysiłku całego narodu.

Ostatnio mamy do zanotowania nowy fakt w tej dziedzinie, będący jeszcze jednym dowodem, do jakiego znaczenia dorasta dziś Gdynia. Mianowicie: jedna z najpoważniejszych instytucji finansowych w Polsce, oparta o poważną grupę zagra-

niczną, Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A., otworzył w dniu 12 b. m. swój Oddział w Gdyni. Otwarcie tego Oddziału poprzedzone było gruntownymi studjami, przeprowadzonymi przez fachowców krajowych i zagranicznych, którzy stwierdzili ponad wszelką wątpliwość szerokie perspektywy gospodarcze Gdyni. Nowa placówka bankowa zorganizowana będzie w sposób umożliwiający w jaknajszerszym zakresie finansowanie transakcyj, związanych z handlem zamorskim. Szczególna uwaga poświęcona będzie finansowaniu eksportu, jakoteż importu oraz związanym

z tą działalnością interesom dewizowym. Podkreślając poważne ułatwienia, jakie w ten sposób uzyska nasz handel morski, dzięki specjalnej organizacji oraz doborowi odpowiednio wykwalifikowanego personelu, zwrócić należy również uwagę, że Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A., dzięki swym stosunkom zagranicznym, przyczyni się niewątpliwie do utrwalenia bezpośrednich stosunków z kontrahentami zamorskimi i stanie się w ten sposób pomocą przy wyeliminowaniu zbędnego, a szczególnie w dziedzinie finansowej kosztownego pośrednictwa.

POŁOWY RYB MORSKICH W STYCZNIU

W OGÓLNYCH zarysach rybołówstwo styczniowe niewiele różni się od grudniowego i opiera się głównie na połowach szprotów. W styczniu ławice szprotów przy normalnych warunkach hydrograficznych zwykle odchodzą dalej ku wschodowi, a główne tereny połowów przesuwają się od wybrzeży polskich ku ujściu Wisły i brzegom wschodnio pruskim. Tam też najczęściej udają się nasi rybacy na połow szprotów, jednak z tych, stosunkowo dalekich terenów, może korzystać zaledwie ograniczona ilość rybaków—właścicieli kutrów motorowych. Pozostała liczna ludność rybacka zmuszona jest zadawać się mniej korzystnymi połowami przybrzeżnymi.

Połowy styczniowe odznaczały się niezbyt wielkim ożywieniem. Liczne świąta oraz częste wiatry powodowały duże przerwy i stratę wielu dni roboczych. Korzystniej poławiano w pierwszej połowie miesiąca. Naogół rybołówstwo styczniowe wypadło jednak lepiej aniżeli w grudniu, głównie dzięki niezłym połowom śledzi i szprotów.

Szproty w dalszym ciągu poławiano masowo, przyczem złowiono nawet więcej, aniżeli w grudniu. Połow odbywał się wyłącznie włokami. Prawie cała ilość złowionych szprotów przypada na rybaków z Helu i Gdyni, reszta na Jastarnię i Kuźnicę.

Zdobycz śledzi zwiększyła się w stosunku do grudnia i naogół była niezła. Poławiano śledzie również włokami, przeważnie razem ze szprotami.

Inna ryba zimowego sezonu — łosoś — poławiany jest dotychczas jeszcze w małej ilości, przyczem prawie cała miesięczna

zdobycz przypada na rybaków z Helu, gdyż ci jedynie uprawiają połowy w okresie zimowym, posługując się wędami, wystawionymi w znacznych odległościach od brzegu. Częste silne wiatry utrudniały nie raz wystawianie i kontrolowanie węd.

Połowy wåtuszki i ryb słodkowodnych były nieznaczne. Również bardzo mało łowiono węgorzy, a jeszcze mniej płastug.

Ceny na ryby trzymały się na wysokości poprzedniego miesiąca. Biorąc średnio z całego miesiąca płacono rybakom za klgr. świeżej ryby: szproty 12 gr., śledzie 40 gr., wåtuszki 40 gr., płastugi 50 gr., okonie 80 gr., węgorze 1.30 zł., szczupaki 1.60 zł., łosoś 7 zł., drobny łosoś 2.40 zł. Handel i przemysł rybny w styczniu był bardzo ożywiony. Wędzarnie pracowały bardzo intensywnie $\frac{3}{4}$ złowionych ryb. Do Gdańska wywożą nieznaczne tylko ilości ryb, zaledwie 8% całkowitych połowów. Wszystkie wędzarnie uskarżają się na wielką konkurencję Gdańska, odnośnie do większych ryb. Towar gdański sprzedawany jest po cenie 2,3 gr. taniej, aniżeli towar krajowy. W związku z konkurencją Gdańska zachodzi obawa, że wędzarnie częściowo ograniczą produkcję, albo hedą zmuszone nawet przerwać pracę.

Ogółem złowiono w styczniu 1.820.610 kg ryb, wartości 314.600 zł., a w tem: szprotów 1.671.600 kg, wartości 200.590 zł., śledzi 123.190 kg, wartości 49.270 zł., łososi 7.940 kg, wartości 51.350 zł., wåtuszki 10.470 kg, wartości 4.190 zł., węgorzy 2.950 kg, wartości 3.830 zł., płastug 2.950 kg, wartości 1.560 zł., innych 1.510 kg, wartości 3.910 zł.

B. K.

● ROZBUDOWA GDYNI.

W sali Rady Miejskiej odbyła się konferencja, w związku z rozpoczęciem pracami nad planami zabudowania wielkiej Gdyni. Konferencja ta zapoczątkowała ścisłą współpracę pomiędzy Komisarjatem Rządu a zainteresowanymi resortami, mającą na celu uwzględnienie w przyszłych planach zabudowania Gdyni wszystkich potrzeb i zamierzeń ogólnopństwowych. Wzięli w niej udział przedstawiciele: Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Komunikacji, Komisarjatu Rządu i przedsiębiorstw miejskich, Floty, hanków oraz Urzędu Morskiego i Rady Portu.

Pan Komisarz Rządu podkreślił, że Komisarjat Rządu, doceniając ważność programowego rozwoju Gdyni, przy poparciu władz centralnych powołał do życia pracownię projektów urbanistycznych, przyczem nadmienil o konieczności dania odpowiedniego materiału dla pracy przez wypowiedzenie się czynników, reprezentujących władze centralne, oraz zdecydowanie, czem ma być w przyszłości Gdynia.

Referent oddziału zabudowy zobrazował obecny stan miasta Gdyni, jego wady i braki, przyczem wytyczył metody zamierzonej pracy nad sporządzeniem planów zabudowania m. Gdyni. Omówiono zagadnienia nowoczesnej budowy miast, analizując w szczególności sprawy komunikacji, obronności i stosunku miasta do portu, przyczem stwierdzono konieczność ścisłego skoordynowania spraw zabudowy i administracji budowlanej na terenie miasta i portu.

Po wyczerpującej dyskusji p. Komisarz Rządu stwierdził oficjalnie, że miasto Gdynia zorganizowało odpowiedni aparat do opracowania planów zabudowy miasta nie tylko w ramach obecnych granic terytorjalnych, ale w przewidywaniu wielkiej Gdyni, obejmującej tereny przyszłych zainteresowań.

● NOWY PODZIAŁ PORTU GDYŃSKIEGO.

Z dniem 1 lutego b. r. wprowadzony został nowy podział portu gdyńskiego na kolejowe okręgi ekspedycyjne, mianowicie na stacji Gdynia-Port otwiera się z dniem 1 b. m. cztery ekspedycje towarowe z pełnymi czynnościami, t. j. nadaniem i odbiorem, a mianowicie: Gdynia — Port Centralny, Gdynia — Port Północny, Gdynia — Port Południowy, Gdynia — Port Wolny Obszar Celný. Ekspedycja towarowa Gdynia — Port Centralny obejmuje nabrzeże Indyjskie, Rotterdamskie, Polskie, aż do magazynu Cukroport — I, II, III strefa. Gdynia — Port Północny obejmuje nabrzeże Polskie od magazynu Cukroport (włączając Pilotowe, Francuskie i Holenderskie), Gdynia — Port Południowy: wszystkie nabrzeża węglowe (Duńskie, Szwedzkie i Śląskie) i nabrzeża Angielskie (hale rybne), Gdynia — Port Wolna Strefa obejmuje cały teren wolnej strefy. Firmy ekspedycyjne winny zwrócić uwagę na nowy podział portu gdyńskiego, przyczem wagony kierowane do tego portu powinny zawierać dokładny adres ekspedycji, t. j. ze wskazaniem kolejowego okręgu ekspedycyjnego.

● Z ZARZĄDU MIASTA.

W dniu 6 b. m. o godz. 18-ej na specjalnym posiedzeniu połączonych komisji radzieckich pod przewodnictwem Pana Komisarza Rządu, Komisja Rewizyjna Rady m. Gdyni poinformowała o wynikach badań zamknięć rachunkowych Zarządu Miasta za lata od 1926 do 1932/33.

Jak wynikało ze sprawozdania prace tejsze komisji rozpoczęły się w połowie listopada ub. r. i zostały zakończone w dniu 6 lutego r. b. Komisja ze szczególną starannością poddała kontroli sprawozdanie z r. 1932/33 z tego względu, że zawierało ono

końcowe wyniki gospodarki Zarządu Miasta, stanowiąc podstawę do ułożenia pierwszego uchwalonego i zatwierdzonego budżetu na r. 1933/34.

Posiedzenie to dało możność zorientowania się w podstawach dotychczasowej gospodarki miasta.

Na oficjalnym posiedzeniu Rady Miejskiej zostaną podane cyfrowe wyniki gospodarki miejskiej za lata ubiegłe, przeto nie podaje się narazie bliższych danych.

● INWESTYCJE PORTU GDYŃSKIEGO W 1933 ROKU.

W przeciągu 1933 roku wykonano w gdyńskim następujące inwestycje:

A) *Roboty hydrotechniczne*: Wykonano konstrukcji podwodnej nabrzeży i falochronów 1472 mb., całkowicie wykonano nowych nabrzeży 73 m.b., wykonano robót czerpalnych 1.150.000 m³, robót ziemnych 49.000 m³.

B) *Roboty drogowe i kolejowe*: Zbudowano nowych ulic 230 m.b., zbudowano 2 wiadukty: jeden o rozpiętości 60 m, drugi od rozpiętości 40 m.

Ułożono torów kolejowych dla obsługi nabrzeży 4.400 m.b. oraz szereg potrzebnych do tego rozjazdów.

C) *Budowle nadziemne*: Zbudowano w porcie 10 nowych magazynów o ogólnej powierzchni użytkowej 56.000 m²; zbudowano gmach dworca morskiego o kubaturze 15.500 m³.

● ZAŁOŻENIE ODDZIAŁU STRAŻY POŻARNEJ W GDYNI.

W sali Rady Miejskiej odbyło się zebranie organizacyjne Straży Pożarnej w Gdyni pod przewodnictwem Komisarza Rządu. Na zebraniu tem powołano do życia Radę Oddziału Straży Pożarnej w Gdyni pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego inż. St. Łęgowskiego. Również wybrany został zarząd Oddziału Straży Pożarnej pod przewodnictwem Komisarza Rządu p. mgr. Fr. Sokola.

● POŻAR CHŁODNI W GDYNI.

W dn. 5 b. m. w budynku portowym w Gdyni wybuchł pożar, który opanował częściowo 2 najwyższe piętra (IV i V), będące obecnie w budowie. Ze względu na duże ilości smoły oraz korka, służącego do izolacji ścian i stropów — gaszenie ognia trwało kilka godzin. W akcji ratunkowej wzięły udział oddziały straży ogniowej portowej i miejskiej, a ponadto holowniki portu handlowego i marynarki wojennej. Straty są nieznaczne i dotyczą jedynie rozbudowanych kondygnacji chłodni. Dawna część chłodni oraz złożone w niej towary nie ucierpiały zupełnie. W związku z pożarem — nie należy się liczyć z przerwą w pracy chłodni, jedynie może nastąpić opóźnienie przyjęcia do eksploatacji nowej części, co miało nastąpić w maju r. b. Wszelkie poszlaki wskazują na to, że ogień powstał wskutek nieostrożności robotników, pracujących przy budowie.

● RUCH ZAWODOWY PRACOWNIKÓW MIEJSKICH W GDYNI.

Na rocznym walnym zebraniu członków Oddziału Gdyńskiego Związku Zawodowego Pracowników Miejskich wybrano nowy zarząd w osobach: prezes — Wilczyński Leonard, sekretarz — Kruszyński Maksymilian, skarbnik — Mizgalewicz Franciszek.

Przed zamknięciem obrad zebrani uchwalili przesłać Panu Wojewodzie Pomorskiemu wyrazy hołdu i należnej czci oraz zapewnienie, że Związek Zawodowy Pracowników Miejskich pracować będzie nadal wytrwale nad ugruntowaniem Idei Państwowej w myśl wskazań Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej.

Powyższą rezolucję uchwalono złożyć na ręce p. Komisarza Rządu mgr. Franciszka Sokola.

● ZEBRANIE T. RADY PORTU.

Dnia 23.I. w gmachu Urzędu Morskiego odbyło się zebranie T. Rady Portu pod przewodnictwem dyrektora Urzędu Morskiego p. inż. St. Łęgowskiego. Na posiedzeniu tem wygłosili referaty: Komisarz Rządu p. mgr. Fr. Sokół o uprzemysłowieniu Gdyni oraz naczelnik Morskiego Urzędu Rybackiego p. Ant. Hryniewicki o rozwoju przemysłu i handlu rybnego na wybrzeżu. Poza tem rozpatrywano sprawę oplat portowych oraz szereg aktualnych spraw bieżących.

● STAŁY KOMITET EKSPORTU W GDYNI.

Wysiłki Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni idą w kierunku stworzenia dalszych ułatwień dla eksportu ze szczególnym uwzględnieniem drobnego i średniego przemysłu. W tym celu Izba poczyniła już odpowiednie kroki, przystępując do zorganizowania stałego komitetu eksportu z siedzibą w Gdyni. Zadaniem tego komitetu będzie skoncentrowanie wysiłków poszczególnych przedsiębiorstw oraz nawiązywanie bezpośredniego kontaktu z odbiorcami zagranicznymi. Inicjatywa Izby Gdynskiej przyczyni się niewątpliwie do wzmocnienia naszej ekspansji eksportowej.

● DOME SKŁADOWE W GDYNI.

Bank Gospodarstwa Krajowego podpisał w bieżącym tygodniu umowę z Urzędem Morskim w Gdyni, celem wynajęcia w wolnej strefie celnej nowego magazynu Nr. 7 w całości oraz połowy magazynu Nr. 6. Magazyny te przeznaczone będą na składowanie domy publiczne, posiadające prawo wydawania warrantów. Służby będą one głównie dla bawelny. Magazyn Nr. 7 przeznaczony ma być dla towarów konsygnacyjnych, a magazyn Nr. 6 służyć ma jako lokal manipulacyjny.

● NOWA LINJA OKRĘTOWA.

Z początkiem b. m. uruchomiona została nowa linja okrętowa, łącząca Gdynię i Gdańsk z państwami bałtyckimi (Królewiec, Kłajpeda, Libawa, a w miarę potrzeby i Ryga). Na linii tej kursować będzie nowoczesny żaglowiec „Wilhelm Lühring“ co 7 dni. Na najbliższy okres czasu przewidziane są odjazdy statku dnia 17 i 24 lutego, w marcu zaś dnia 3, 10, 17, 24 i 31. Reprezentantem tej linii jest firma „Bergenske“.

● ODCZYT O GDYNI W BUDAPESZCIE.

Jeden z uczestników wycieczki węgierskiej do Polski w roku ubiegłym p. Wilhelm Varga, naczelny dyrektor budapeszteńskiego portu dunajowego w Csepel, wygłosił odczyt w Budapeszcie w stowarzyszeniu inżynierów i architektów p. t. „Gdynia—Polski Port Morski“.

W odczycie swoim p. dyrektor Varga zapoznał słuchaczy z zasadniczymi elementami struktury gospodarczej Polski, przedstawił dzieje odzyskania dostępu do morza, historię budowy portu w Gdyni, jego stan obecny i jego obroty. W końcu zobrazował korzyści, jakie droga przez Gdynię przedstawia może dla tranzytu z Węgier do krajów bałtyckich, skandynawskich, Belgii, Holandji i Anglii.

● PIERWSZY STATEK NOWEJ LINII MORSKIEJ GDYNIA-DALEKI WSCHÓD PRZYWIÓŻŁ DO SZANGHAJU 40 TYS. LITRÓW SPIRYTUSU Z POLSKI.

Jak donoszą nam z Szanghaju, wielkie zainteresowanie w tutejszych sferach przemysłowo-handlowych wywołała wiadomość o przybyciu dn. 16 stycznia pierwszego statku nowej linii morskiej Gdynia—Daleki Wschód. Statek ten przywiózł pierwszy poważny transport polskiego spirytusu w ilości około 40 tys. litrów. Tranzakcja ta została zawarta z firmą szanghajską Mercury

Trading Corporation. Są poważne widoki, że import spirytusu z Polski będzie się stopniowo zwiększać.

● STATKI „ŚWIATOWID“ I „KRAKUS“ SPRZEDANE NA ROZBIÓRKĘ.

Donoszą nam z Hawru: Statek pasażerski „Światowid“ Tow. „Chargeurs Reunis“ o pojemności 9.500 trn, który przed kilku laty kursował na linii Gdynia—Hawr—Brazylja, a który od dwóch lat stał bezczynnie w porcie Dunkierki, został sprzedany w tych dniach na rozbiórkę. Ten sam los spotka drugi podobny statek „Krakus“ w Hawrze, którego sprzedaż na rozbiórkę jest już zdecydowana.

Okręty te chodziły do Gdyni w czasie, gdy emigracja z Polski do Brazylji i do Argentyny była w pełnym rozkwicie i przewoziły w każdej podróży 600—700 emigrantów. W swoim czasie towarzystwo Chargeurs Reunis zamierzało stworzyć spółkę francusko-polską, celem eksploatacji linii brazylijskiej, odstępując tej spółce wspomniane dwa statki. Umowa nie doszła do skutku dzięki przeornej polityce ówczesnego kierownictwa polskiej marynarki handlowej.

● PRZEDSTAWICIEL AMERYKAŃSKICH EKSPORTERÓW BAWELNY W GDYNI.

Dnia 1 lutego przyjechał do Gdyni p. Franklin Lindsay, generalny przedstawiciel amerykańskich eksporterów bawelny na Europę, celem zapoznania się z portem oraz bliższego omówienia spraw związanych z importem bawelny amerykańskiej przez nasz port. P. Lindsay złożył wizytę dyrektorowi Urzędu Morskiego, a następnie zwiedził port i odbył konferencję z przedstawicielami sfer gospodarczych.

● CZECHOSŁOWACKIE OBROTY HANDLOWE Z GDYNIĄ.

Dzięki intensywnej propagandzie Polsko-Czechosłowackiego Propagandowego Komitetu Handlowego w Morawskiej Ostrawie zwiększają się stale czechosłowackie obroty handlowe z Gdynią. Oprócz propagandy komitet zajmuje się sam pośrednictwem w tranzakcjach i w wielu wypadkach interwenjuje bezpośrednio w Gdyni na korzyść interesantów czechosłowackich. Komitetowi czechosłowackiemu zawięzła Gdynia transporty sardynek, śledzi, owoców południowych, kakao, złomu żelaznego, cyny, koniaku, win, wyrobów włókienniczych i pasów transmisyjnych, importowanych do Czechosłowacji oraz maszyn przemysłowych, likierów, mebli giętych i nawozów sztucznych, eksportowanych z Czechosłowacji. Nado w przygotowaniu są wielkie ładunki okrętowe czechosłowackich słupów telegraficznych i celulozy oraz zamorskiej kalafonji. Pracami komitetu interesują się Izby Handlowe w Ołomuńcu, Pradze, Opawie, Koszycach i Bratisławie, a ostatnio również i Ministerstwo Handlu w Pradze.

Z uznaniem należy podnieść, że komitet doprowadził do tak poważnych rezultatów prawie wyłącznie własną pracą i przy pomocy funduszy jednostek. Dalsza wysoce pożyteczna jego działalność dla dobra Gdyni uzależniona jest obecnie od pomocy materialnej samej Gdyni, która nie powinna do upadku płacówki, pracującej skutecznie nad pozyskaniem dla młodego portu polskiego niezmiernie cennego dla niego zaplecza, jakim jest cała Czechosłowacja.

● ZAMYKANIE BRAMY GŁÓWNEJ DO WOLNEJ STREFY.

Brama główna do wolnej strefy na ul. Indyjskiej otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 7 rano do godz. 17-ej. Po tej godzinie oraz w dniu świątecznym, w razie istotnej potrzeby, brama jest otwierana przez dyżurnego funkcjonariusza celnego na każdorazowe żądanie.

● ODPRAWA CELNA PIERWSZYCH STATKÓW W WOLNEJ STREFIE.

Dnia 18 stycznia wieczorem przyszedł do Gdyni statek „Svanholm“ z ładunkiem węgla i drobnicy, a w dniu 19 stycznia jeszcze dwa następne statki, szwedzki „Ingeborg“ z ładunkiem drobnicy oraz norweski „Toledo“ z ładunkiem bawelny i drobnicy. Wszystkie wyżej wymienione statki stanęły w wolnej strefie i po raz pierwszy zostały odprawione na zasadzie znacznie uproszczonych przepisów celnych przewidzianych dla wolnych portów i wolnego obszaru celnego w Gdyni.

● FORMALNOŚCI CELNE PRZY WYWOZIE PRZEZ GDYNIĘ.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie zwraca uwagę na konieczność przestrzegania przez firmy spedycyjne wszystkich najdrobniejszych przepisów przy wysyłaniu towarów przez Gdynię, w szczególności o ile chodzi o uzyskanie deklaracji wywozowych oraz świadectw kompensacyjnych. Zdarzające się nieformalności są zazwyczaj: niezapisanie towaru do manifestu wywozowego statku, niewystawienie konosamentu, niedołączenie odpowiednich zaświadczeń kompensacyjnych, wreszcie — w niektórych wypadkach — niestosowanie się do wymogów wysyłania towarów w pewnym oznaczonym kierunku. Nieformalności te mogą wywołać kilkudniową zwłokę w urzędzie celnym w Gdyni, której uniknąć można przy ścisłym wypełnianiu wszystkich formalności.

● PRASA MARSYLKA O GDYNI.

Donoszą nam z Marsylii: Tutejszy dziennik handlowy „Le Semaphore“ w obszernym artykule p. t. „Gdynia 1933“ podkreśla stały rozwój Gdyni, z której Polacy pomimo kryzysu potrafili stworzyć pierwszy port na Bałtyku. Obszernie omawiając osiągnięte wyniki, artykuł zwraca uwagę, że Gdynia to nie tylko wielki port polski, lecz coraz bardziej zyskujący na znaczeniu port międzynarodowy. Państwa Europy środkowej interesują się też coraz żywiej rozwojem Gdyni; w tym celu zostało utworzone wielkie towarzystwo polsko-czechosłowackie, a oprócz tego Gdynia może zainteresować Austrię, Węgry i Rumunję z punktu widzenia ich obrotów towarowych z państwami bałtyckimi, skandynawskimi i W. Brytanią. Aktywność i rozwój Gdyni — kończy autor — winny przynieść nowe owoce w 1934 r.

● OBRÓT TOWAROWY PORTU GDAŃSKIEGO W 1933 R.

W grudniu r. ub. przywóz przez port gdański wynosił 54.970 ton, wywóz zaś 533.534 ton. W porównaniu z grudniem 1932 r. przywóz zwiększył się o 3.120 ton, wywóz zaś o 4.230 ton.

W całym 1933 r. przywóz przez Gdańsk wyniósł według danych tymczasowych 493.167 ton (w 1932 r. 428.102 ton), natomiast wywóz 4.659.807 ton (w r. 1932 — 5.047.949 ton). Przywóz zwiększył się więc w roku ub. w porównaniu z rokiem 1932 o 15,2%, wywóz zaś zmniejszył się o 7,7%.

Ogólny obrót za 1933 r. wyniósł w Gdańsku 5.152.974 ton wobec 5.476.051 ton w c.j. aprzemysłowy brytyjskich zamierza wsięcy roku ub. wykazuje, że w końcowych miesiącach nastąpiła poważna poprawa w obrocie towarowym portu gdańskiego.

● BEZPOŚREDNI TRANSPORT FOSFORYTÓW Z FLORYDY DO GDYNI.

W dniu 12-tym b. m. przybył z Port-Tampa na Florydzie do Gdyni Szwedzki motorowiec „Lulen“ o pojemności 5.611 ton brutto, który przywiózł do Gdyni ładunek fosforytów, wynoszący 7.110 ton. Transport ten przeznaczony jest dla koncernu Roman May w Poznaniu, który uruchomił fabrykę superfosfatu. Uruchomienie tej gałęzi przemysłu przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia transportów przez port gdyni.

WIADOMOŚCI CELNE I TRANSPORTOWE

● RUCH OKRĘTOWY W 1933 R.

W CZTERECH NAJWIĘKSZYCH PORTACH KONTYNETU EUROPEJSKIEGO.

Donoszą nam z Hamburga: Ruch okrętowy w czterech największych portach kontynentu europejskiego w latach 1932 i 1933 przedstawiał się następująco:

Hamburg: okrętów NRT		
1933	16.998	17.822.227
1932	18.629	18.353.158
	-1.631	-530.931
	-8,75%	-2,89%
Amsterdam: okrętów NRT		
1933	11.805	18.760.765
1932	11.657	18.214.460
	+148	+546.305
	+1,27%	+3,0%
Antwerpja: okrętów NRT		
1933	9.841	17.374.503
1932	9.407	16.716.734
	+434	+657.769
	+4,6%	+3,81%
Rotterdam: okrętów NRT		
1933	9.556	14.306.115
1932	9.542	14.160.429
	+14	+145.686
	+0,14%	+1,03%

Liczby powyższe wskazują, że z czterech portów na morzu Północnym tylko jeden Hamburg wykazuje spadek zarówno ruchu okrętowego, jak i pojemności okrętów. Inne porty, konkurujące z Hamburgiem, wykazują wszystkie wzrost, zwłaszcza zaś Antwerpja.

● ZWYŻKA OBROTÓW W PORCIE KRÓLEWIECKIM.

Donoszą nam z Królewca: W styczniu b. r. w porcie królewieckim nastąpił znaczny wzrost obrotów towarowych, mianowicie wyładowano 15.528 ton towarów i załadowano 17.758 ton, podczas gdy w styczniu ub. r. wyładowano 11.142 ton, a załadowano 8.755 ton.

● RUCH W PORCIE HELSINGFORSKIM W 1933 R.

Donoszą nam z Helsingforsu: Ruch w porcie helsingforskim w 1933 r. wykazuje wzrost. Ogółem wpłynęło 7.032 statków o łącznej pojemności 1,7 miljn. trn, wypłynęło zaś 6.790 statków o łącznej pojemności 1,6 miljn. trn, podczas gdy w roku 1932 wpłynęło 6.480 statków o łącznej pojemności 1,4 miljn. trn, odpłynęło zaś 6.308 statków o łącznej pojemności 1,4 miljn. trn. Ogólne wpływy z opłat portowych i t. p. wynosiły w 1933 r. — 24,25 miljn. fmk wobec 21,6 miljn. fmk w r. 1932.

● ZWIĘKSZENIE SIĘ RUCHU W PORCIE KŁAJPEDZKIM.

Donoszą nam z Kłajpedy: W r. 1933 zawinęło do portu kłajpedzkiego 1.669 statków o ogólnej pojemności 600.846 trn., podczas gdy w r. 1932 zawinęło 1.113 statków o pojemności 519.728 trn. Ilość przywiezionych towarów wynosiła około 696.740 ton, a wywiezionych 258.000 ton, podczas

gdy w r. 1932 przywieziono 611.000 ton, a wywieziono 222.072 ton. Ogólny obrot towarowy w porcie kłajpedzkim osiągnął więc w ub. r. 955.000 ton, podczas gdy w r. 1932 — 833.424 ton.

● POPRAWA RUCHU W KANALE SU-EZKIM.

Ruch w kanale Suezkim w 1933 r. wykazuje poprawę w porównaniu z 1932 r. Wynika to z następujących liczb (w nawiasie dane za 1932 r.):

Ilość okrętów, które przeszły przez kanał wyniosła 5.423 (5.032), tonnaż r. n. 30.676.672 (28.340.290). Przewieziono towarów 26.915.000 t. (23.623.000).

Dochody kanału wyniosły 856.508.000 franków (800.142.000 fr.). Z dochodów tych w 1933 r. 840 milj. fr. przypada na opłaty od tonnażu statków, przeszło 11 milionów franków na opłaty pasażerskie, wreszcie około 5 milj. franków na inne opłaty.

Poprawa, zapoczątkowana po szeregu lat spadku w 1933 r., trwa w dalszym ciągu. I tak, w styczniu r. b. przeszło przez kanał 497 statków wobec 464 statków w styczniu 1933 r., dochody zaś kanału osiągnęły 78,2 milj. franków wobec 71,4 milj. franków.

Poprawa ruchu w kanale Suezkim uważana jest powszechnie za zapowiedź poprawy w konjunkturze ogólno-światowej.

● OBROT Y PORTU W HAMBURGU W STYCZNIU.

Donoszą nam z Hamburga: W styczniu 1934 weszło do portu w Hamburgu 1.291 statków o pojemności 1.480.000 trn, wyszło 1.384 o pojemności 1.470.000 trn.

● OBNIŻKA OPŁAT MANIPULACYJNYCH PRZY TRANZYCIE DO PORTÓW ADRIATYCKICH.

Donoszą nam z Wiednia: „Neue Freie Presse“ podaje, że z dniem 1 lutego 1934 r. wprowadzone zostały niższe opłaty od manipulacji celnych przy bezpośrednim transzycie do portów adriatyckich w Austrii, Polsce, na Węgrzech i w Czechosłowacji. Dzięki temu potaniały koszty transportu.

W komunikacji adriatyckiej z Polską lub Czechosłowacją odpadają osobne opłaty manipulacyjne w Austrii i na Węgrzech, ponieważ opłaty te zawarte są już w taryfach adriatyckich.

● LINIA WŁOSKA DO POŁUDNIOWEJ AFRYKI.

Donoszą nam z Marsylii: Z Genui przez Marsylię wyruszył po raz pierwszy do Unji Południowo - Afrykańskiej luksusowy okręt włoski „Giulio Cesare“, który w ten sposób inauguruje pośpieszne połączenie portów Morza Śródziemnego z Unją Południowo - Afrykańską. To nowe połączenie okrętowe wzbudziło wielkie zaniepokojenie w Anglii i Francji, gdyż zostaje ono specjalnie subwencjonowane przez rząd Włoch i Unji.

● WOLNOŚĆ STREFA PORTOWA W BEJRUCIE.

Ułatwieniem w stosunkach handlowych z rynkiem syryjskim będzie niewątpliwie utworzenie w Bejrucie wolnej strefy portowej. Wysoki Komisarz Republiki Francuskiej nadał strefie tej statut i ustalił taryfę opłat. Należy zaznaczyć, że taryfa opłat zawiera stawki maksymalne, od których można uzyskać zniżki. Regulamin wolnej strefy został opracowany pod kątem widzenia ułatwienia tranzytu towarów obcych i eksportu towarów syryjskich.

● KONWENCJA HANDLOWA I NAWIGACYJNA MIĘDZY POLSKĄ A CZECHOSŁOWACJĄ.

Konwencja handlowa i nawigacyjna polsko-czechosłowacka, podpisana dnia 10 lutego w Pradze, składa się z 31 artykułów, regulujących całokształt stosunków gospodarczych między obydwoma krajami. Poruszone są w niej zarówno sprawy osiedleńcze, jak i sprawy obrotu towarowego, kolejowe, morskie i weterynaryjne. Posiada ona protokół końcowy oraz załączoną do niej konwencję weterynaryjną, składającą się z 13-tu artykułów wraz z protokołem końcowym.

Oprócz tego do konwencji załączone są dwie listy zniżek i fiksacji celnych, przy czym w liście A. Czechosłowacja udziela szeregu zniżek dla polskiego wywozu rolniczego oraz innych produktów, interesujących nasz wywóz, w liście B. zaś Polska udziela szeregu zniżek na czechosłowackie produkty przemysłowe. Konwencja podlega ratyfikacji i wchodzi w życie w 15 dni po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, jednak obie strony mogą się porozumieć co do wcześniejszego wprowadzenia konwencji w życie.

Termin wypowiedzenia konwencji wynosi 3 miesiące. Jednocześnie z konwencją zawarty został między obu krajami układ kontyngentowy.

Podpisana w dniu 10-m b. m. konwencja polsko-czechosłowacka zastąpi konwencję z 1925 r. i 4 późniejsze protokoły, z których najważniejszym jest ostatni z 1928 r.

Konwencja handlowa i nawigacyjna polsko-czechosłowacka jest 8-mym z kolei układem, zawartym na tle nowych warunków, wytworzonych przez wejście w życie nowej polskiej taryfy celnej. Przedtem zawarte zostały: 1) protokół dodatkowy z Belgją, 2) umowa handlowa z Austrią, 3) protokół ze Szwecją, 4) układ celno-kontyngentowy z Z. S. R. R., 5) umowa celno-kontyngentowa z Danją, 6) układ taryfowy z Holandją, oraz 7) układ ze Szwajcarią, podpisany w dniu 5 b. m.

● DODATEK DO CZECHOSŁOWACKO-POLSKIEJ TARYFY PORTOWEJ.

Do czechosłowacko-polskiej taryfy portowej wydano Dodatek II, zawierający następujące nowe taryfy artykułowe: w obu kierunkach — na krochmal i kredę; w kierunku do portu: na kable, biel ołowianą, cynkową, pojazdy i — ogłoszone w drodze osobnych publikacji taryfy — na naftalinę i potaż; w kierunku od portu — na drzewo zamorskie i minerały, zawierające bor. Dotychczasowe taryfy artykułowe na oleje i tłuszcze oraz przedzę uległy przeróbce i objęły oba kierunki. Ponadto włączono do wielu taryf artykułowych nowe towary i relacje. Ważne jest również postanowienie, pozwalające na kompletowanie wagonów zbiorowych na przesyłki portowe, przewożone do i z portów, bez dalszego, względnie uprzedniego przewozu morzem, wprowadzone na wzór analogicznych przepisów, obowiązujących z porami niemieckimi i adriatyckimi. Dodatek II-gi wejdzie w życie dn. 1 marca 1934 r.

● SYSTEM METRYCZNY W CHIŃSKIEJ TARYFIE CELNEJ.

Począwszy od dnia 1 lutego r. b. stawki taryfy celnej chińskiej zostały przeliczone na system metryczny. Dotychczasowe cła ad valorem pozostały niezmiennione.

● NOWA TARYFA POLSKO-RUMUŃSKA.

Od początku bieżącego miesiąca weszła w życie taryfa polsko-rumuńska składająca się z 2-ch części zawartych w zeszytach Nr. I i II. Taryfa ta wyprzedziła wszystkie nowe taryfy wiązkowe z Rumunją opracowane od czasu wprowadzenia nowej taryfy rumuńskiej wewnętrznej z dnia 1 czerwca 1933 r. przez koleje niemieckie, czechosłowackie, austriackie i węgierskie.

Część I zawiera specjalne postanowienia do Konwencji międzynarodowej Towarowej, postanowienia taryfowe ogólne, zasady obliczania przewoźnego przy ładunkach zbiorowych, przy przewozie towarów w wagonach otwartych i krytych, pod oponami, postępowanie z przyborami ładunkowymi od ciepła i zimna, postanowienia specjalne na przewóz pojazdów, przedmiotów rozmiarów niezwykłych, opłat dodatkowych i miejscowych oraz postanowienia szczególne dla niektórych stacji rumuńskich.

Część II zawiera narazie taryfy artykułowe na towary różnego rodzaju (narazie tylko do Rumunji), zboże, nasiona strączkowe, nasiona oleiste, drzewo, celulozę, mięso, śledzie, jaja, skóry, mączkę kostną, wyroby młynarskie, otręby, makuchy, melasę, wtyłki buraczane, rudę manganową, oleje mineralne, farby, surowce i wyroby włókiennicze, szmaty, maszyny i aparaty.

Stawki opłat przewozowych tej taryfy ustalone są w jednostkach taryfowych, przerachowywanych przy opłacie przewoźnego po 5.9244 groszy wzgl. 1.145 lei na waluty krajowe.

W dalszym ciągu opracowane i wydawane będą dalsze taryfy artykułowe do tej taryfy.

Reekspedycja nie będzie stosowaną w ramach tej taryfy jak na zasadzie poprzedniej.

● KONTYNGENTOWANIE IMPORTU W RUMUNJI.

Rząd rumuński zapowiada nadal gruntowną zmianę systemu kontyngentowego. Zasadnicze projekty opracowywane są przez urzędowe czynniki zainteresowane, przy czym Bank Narodowy w Rumunji projektuje zachowanie systemu kontyngentowego oraz ścisłe stosowanie kompensacji towarowych. Ministerstwo Przemysłu i Handlu wysunęło natomiast koncepcję zachowania kontyngentów na niektóre artykuły, natomiast zniesienie systemu tego w stosunku do surowców, z tem jednak, że reglamentacja dewizowa w stosunku do surowców byłaby nadal utrzymana. Dewizy byłyby przydzielane z mniejszą lub większą łatwością zależnie od kraju pochodzenia. Kontrola kierunku importu byłaby nietylko zachowana, ale nawet zaostrzona. Jak wynika z tych projektów, nie należy spodziewać się w najbliższym czasie złagodzenia przepisów importowych w Rumunji.

● ZNAKOWANIE TOWARÓW PRZY IMPORTCIE DO ST. ZJEDN.

W dniu 31 stycznia b. r. ogłoszone zostały przepisy dotyczące znakowania towarów importowanych, które przewidują, że począwszy od 10 maja 1934 r. znak pochodzenia musi zgodnie z postanowieniami artykułu 304 ustawy celnej zawierać nazwę kraju pochodzenia. Dotychczas bowiem dopuszczone było znakowanie towarów nazwą miast względnie prowincyj, czy okręgów danego kraju. W ten sposób od 10 maja b. r. jako ważne uważane będą jedynie znaki wskazujące wyraźnie na kraj pochodzenia.

● SPRAWA WYWOZU POLSKIEGO DO ST. ZJEDN. A. P.

Do Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie zwróciła się nowojorska instytucja

„American Polish Industrial Bureau“ (New York 225 West 34 th Street), stawiająca sobie za zadanie przyczynienie się do rozwoju wywozu polskiego do Stanów Zjednoczonych, z którymi mamy wybitnie bierny bilans handlowy. Firma zaoferowuje swą pomoc w nawiązywaniu kontaktów w zakresie eksportu z Polski do Stanów Zjednoczonych. Biuro zamierza udzielać eksporterom i przemysłowcom polskim informacji co do tego, jak dotrzeć do skomplikowanego rynku amerykańskiego, jak ten rynek utrzymać oraz uświadamić importerów i społeczeństwo amerykańskie o zaletach i wartości towaru polskiego.

● ZNIESIENIE ZAKAZU IMPORTU TOWARÓW SOWIECKICH DO ST. ZJ.

Wydane w swoim czasie zakazy przywozu do Stanów Zj. z Rosji Sowieckiej drzewa budowlanego, wyrobów drzewnych i zapalek, zostały zniesione.

● RACHUNKI ZA NAPOJE ALKOHOLOWE DO STANÓW ZJ.

Rachunki wystawione za transporty napojów alkoholowych wysyłanych do Stanów Zj. winny być poświęcone przez konsulaty Stanów Zj. w odnośnych krajach. Rachunki winny być wystawiane na upoważnionych do przywozu importerów.

● PODWYŻSZENIE CEŁ W FINLANDJI.

W związku z zawarciem traktatu handlowego z Niemcami, rząd Finlandji podwyższył niektóre stawki celne: na tkaniny lniane, bawełniane i konopne do 36, dotychczas 22 mk. fin., na odzież 225, dotychczas 150 mk. fin. od każdych 100 kg.

● SZCZEGÓŁY POŁĄCZENIA CUNARD LINE I WHITE STAR LINE.

Donoszą nam z Londynu: Porozumienie między liniami Cunard i White Star z jednej strony oraz Skarbem angielskim z drugiej przewiduje: 1) że Skarb zgadza się na udzielenie kredytu w wysokości ogólnej nie przekraczającej 3 miljn. funtów w celu wykończenia olbrzymiego transatlantyku w okresie do maja r. b., budowanego od paru lat przez Tow. Cunard; 2) na udzielenie od czasu do czasu kredytu, nieprzekraczającego w sumie półtora miliona funtów szterling. na poczet kapitału obrotowego; 3) Skarb zobowiązuje się złożyć projekt ustawy, zezwalającej Skarbowi na udzielenie według jego uznania sfinansowanemu linjom kredytów do sumy 5 miljn. funtów na budowę innego okrętu, alho kilku innych okrętów.

● BIURO INFORMACYJNE KOLEI ANGIELSKICH W PARYŻU.

Cztery angielskie towarzystwa kolejowe: Southern Railway, London-Midland and Schottisch Railway, London North-Eastern, Railway i Great Western Railway otworzyły w Paryżu wspólne biuro informacyjne, gdzie przyjmują zlecenia towarowe i pasażerskie.

● LINJA OKRĘTOWA TURECKO-HISZPAŃSKA.

W celu zwiększenia dostaw jaj do Hiszpanji uruchomiła Turcja nową linię okrętową, utrzymującą połączenia między Stambulem a Barceloną i Walencją. Statki tej nowej linii mają kursować trzy razy na miesiąc. W nowej tej linii partycypuje rząd turecki w 70%-ach, resztę zaś kapitału mają wnieść osoby prywatne. Ułatwienie dostaw jaj tureckich do Hiszpanji odbija się niewątpliwie na pogorszeniu warunków zbytu jaj polskich na rynku hiszpańskim.

NORWESKA KOMUNIKACJA LOTNICZA

Doświadczenia poczynione w ciągu ubiegłego lata z transportami homarów z Norwegji do Hamburga, Berlina i Wiednia, wysyłanymi samolotami, dały bardzo zada-

walniające rezultaty. W następnym sezonie transporty te będą usprawnione, rozszerzone również i na inne towary, a jednocześnie ma być rozbudowana komunikacja pasażerska.

● OBNIŻENIE TARYF PRZEWOZOWYCH NA KOLEJACH NIEMIECKICH.

Wygasłe z dn. 31 grudnia ub. r. zniżki frachtów kolejowych na przewóz gumy surowej, garbników, ekstraktów garbarskich i skóry surowej zostały z dniem 1 lutego przywrócone. Zniżki te obejmują przewóz wyżej wymienionych artykułów z portów Bremy, Hamburga i Szczecina do szeregu stacji czechosłowackich.

● SPADEK WPŁYWÓW KOLEI WE FRANCJI.

Ogólne cyfry wpływów kolei francuskich w roku 1933 wykazują spadek w porównaniu do r. ub. o 6%. W r. 1933 — 11.367.702.000 fr. w roku zaś 1932 — 12.070.611.000 franków.

● KOLEJE ARGENTYŃSKIE PORAZ PIERWSZY OD 10-CIU LAT WYKAZAŁY ZYSK.

Poraz pierwszy od 10-ciu lat bilans rządowych kolei argentyńskich za rok 1933 wykazuje zamiast deficytu dochód w wysokości 1 miljn. pesów.

● PRZED SUBWENCJONOWANIEM ŻEGLUGI HANDLOWEJ W ANGLJI.

Donoszą z Londynu, że Wielka Rada Federacji Przemysłu Brytyjskiego przyjęła jednomyślnie rezolucję, w której ubolewa z uwagi na trudną sytuację, w jakiej znalazła się handlowa marynarka angielska, ze względu na rządowe dostawy i subwencje w wielu krajach obcych, jak również na restrykcje w handlu międzynarodowym. W rezolucji tej Federacja zwraca się do rządu z prośbą o traktowanie kwestji, jako lardzo pilnej i o olbrzymiej doniosłości narodowej i imperjalnej.

Jak widać z powyższej rezolucji, Federacja przemysłowa brytyjskich zamierza wystąpić do rządu angielskiego z prośbą o popieranie żeglugi handlowej. Jak wiadomo, subwencjonowanie żeglugi morskiej rozwinęło się w czasach powojennych, zwłaszcza w okresie kryzysu, w większości krajów i osiągnęło bardzo poważne rozmiary. Jeszcze na konferencji londyńskiej w lecie r. ub. zetknęły się dwie sprzeczne tezy: angielska i francuska, przyczem Anglicy domagali się międzynarodowego uregulowania kwestji w kierunku zniesienia rządowego subwencjonowania żeglugi. Teza francuska, przeciwnie, opierała się na uznaniu istniejącego stanu rzeczy. Konferencja faktycznie sprawy tej naprzód nie popchnęła. Już wówczas Anglicy zapowiedzieli, że będą musieli wejść na drogę, obroną przedtem przez inne państwa. Jak widać z rezolucji, zamiary armatorów angielskich wchodzą obecnie w stadium realizacji.

● ZMNIEJSZENIE SIĘ WYWOZU ZŁOTA I DJAMENTÓW Z BRAZYLJI.

Wartość wywozu złota i djamentów z Brazylii wykazuje w r. 1933 zmniejszenie. Mianowicie wywieziono złota pochodzenia krajowego ogółem 3.882.232 gramy, wartości 527.545 funtów szterlingów w złocie, djamentów zaś wywieziono 2.331 gramów, wartości 6.414 funtów w złocie.

● WZROST EKSPORTU OWOCÓW Z BRAZYLJI.

Ekspert owoców brazylijskich w r. 1933 zwiększył się pod względem wartości w porównaniu z ub. latami. Wartość eksportu pomarańcz wyniosła w zeszłym roku 556.000 funtów szterlingów w złocie, wszelkich zaś innych owoców 410.000 funtów szterlingów w złocie.

Rocznik Polityczny i Gospodarczy P. A. T. na rok 1934

już się ukazał w sprzedaży

●

Rocznik P. A. T. – to największy
i najlepszy informator w Pol-
sce – zawiera 15.000 infor-
macyj na 1.000 stron druku

●

Ż A D A Ć W S Z Ę D Z I E

Sprzedaz w Centrali – Warszawa, Kró-
lewska 5 i wszystkich oddziałach P. A. T.
na prowincji ● Cena 15 złotych

HOTEL BRISTOL

S. A. WASZAWA ● Centr. tel. 551-60

250 POKOI
Z WODĄ BIEŻĄCĄ
I TELEFONAMI
OD ZŁ. 8 ZA DOBĘ

RESTAURACJA tel. 295-93

▼
COCKTAIL – BAR
DANCING TOWARZYSKI

▼
GABINETY tel. 284-64

◆
WYKWINTNA KUCHNIA
PIWNICA BOGATO ZAOPATRZONA
CENY PRZYSTĘPNE

MANUFAKTURA
BAWEŁNIANA

GAMPE I ALBRECHT

SP. AKC.

Łódź, Piotrkowska 210.

ROK ZAŁOŻENIA 1878.

Bracia

Gotthelf

Łódź

Polska Agencja Morska

SP. Z O. O.

POLISH SHIPPING AGENCY LTD

Adres telegraficzny:

P. A. M.

GDYNIA

ul. Świętojańska

tel. 2957

GDAŃSK

Elisabethwall 4

tel. 24941

**Maklerstwo okrętowe.
Transporty morskie
towarów masowych.
asekuracja trans-
portów morskich.**

Agencja linii okrętowych
z Gdyni i Gdańska do:

**Tallina – Helsingforsu –
Rygi – Rotterdamu –
portów Reńskich – Lon-
dynu – Hull – Halifax –
Nowego Jorku**

REGULARNA KOMUNIKACJA OKRĘTOWA

Ekspedujemy następ. statki z Gdańska i Gdyni do portów

WSCHOD. NORWEGJI:

O s l o

oraz inne
wschodnio - norweskie porty
par. „AKERSHUS” ładuje w
Gdyni 2/3, w Gdańsku 1/3.
par. „SANTA CRUZ” ładuje w
Gdyni 9/3, w Gdańsku 8/3.

ZACHOD. NORWEGJI:

**Stavanger – Ber-
gen – Trondheim**

oraz inne
zachodnio - norweskie porty
par. „LUNA” ładuje w Gdyni 3/3,
w Gdańsku 2/3.
par. „JAEDEREN” ładuje w Gdy-
ni 12/3, w Gdańsku 10/3
par. „LUNA” ładuje w Gdyni
17/3, w Gdańsku 16/3
par. „URSA” ładuje w Gdyni
26/3, w Gdańsku 24/3
par. „LUNA” ładuje w Gdyni
31/3, w Gdańsku 30/3.

Towary na konosament przejścio-
wy do wszystkich północno-nor-
weskich portów, Petsamo (Finlan-
dja), Islandji i wysp Färo.

ZACHODNIEJ SZWECJI:

par. „IWAN” ładuje w Gdyni
6/3 w Gdańsku 8/3
par. „IWAN” ładuje w Gdyni
26/3, w Gdańsku 21–22/3.

POŁUDNIOWEJ SZWECJI:

**Karlskrona – Kal-
mar**

par. „BORGHOLM” ładuje w Gdy-
ni 13/3 i 29/3.

L I T W Y:

Kłajpeda

par. „BORGHOLM” ładuje w Gdy-
ni 13/3 i 29/3.

**PÓŁN. I PŁD. HISZPANJI,
PORTUGALJI, GIBRALTA-
RU, FRANC. I HISZP.
MAROKKA:**

**Pasajes – Bibao –
Santander – Musel
(Gijon) – La Coru-
na – Vigo – Oporto
– Lisbona – Huelva
– Sevilla – Kadiz**

**Gibraltar – Tanger
– Larache – Port
Lyautey – Rabat –
Tedhala – Casa-
blanka – Mazagan
– Saffi – Mogador
– Agadir – Melilla
– Villa Alhucemas
– Ceuta – Tetuan**

a przy dostatecznej ilości ładun-
ków również do hiszpań. portu-
galskich i półn. afryk. portów
par. „LISBOA” ładuje w Gdyni
12–15/3.

ZACHODNIEGO MORZA

ŚRÓDZIEMNEGO:

**Malaga – Cartage-
na – Alicante –
Tarragona – Bar-
celona – Marsylja
– Genua – Livorno
– Neapol – Catania
– Messyna – Paler-
mo**

par. „NEAPOL” ładuje w Gdy-
ni/Gdańsku 20/2.

POŁUDNIOWEJ AFRYKI
I AUSTRALJI:

**Cape Town – Fre-
mantle – Adelajda
– Melbourne – Syd-
ney – Brisbane**

motor. „TRITON” ładuje w Gdy-
ni 7/3.

Pozatem przyjmuje się do prze-
wozu towary na konosament
przejściowy do Irlandji, Kanady,
U. S. A., Meksyku, Zach. Afryki,
Zatoki Perskiej, Indji, Wsch. Azji
i Australji.

POŁUDNIOW. AMERYKI:

**Rio de Janeiro –
Santos – Buenos
Aires ew. i Monte-
video**

par. „BORE” JIX ładuje w Gdań-
sku ca 8/3

par. „NAVIGATOR” ładuje w
Gdańsku ca 20/3.

O zgłoszenia ładunków upraszają i informacji udzielają
agenci.

B E R G E N S K E

BALTIC TRANSPORTS Ltd. Sp. z o. o.

**GDYNIA, Plac Kaszubski 1. Tel. 29-11
GDAŃSK, Langer Markt 3. Tel. 225-41**

SVENSKA ORIENT LINIEN. GOTHENBURG

utrzymuje regularną komunikację do i z Lewantu.

PÓŁN. AFRYKA – EGIPT ładuje w Gdyni 5/3, w Gdań-
sku 7/3.
S/S „SMALAND”, do Jaffy,
Beyrouthu, Cypru, ładuje w Gdy-
ni 12/3, w Gdańsku 15/3.
M/S „HEMLAND”, do Aleksan-
drji, Jaffy, Pireusu, Istanbulu,
ładuje w Gdyni 29/3, [w] Gdań-
sku 31/3.

z przeład. do Iraku i Persji.

M/S „BLALAND”: do Algieru,
Aleksandrji, Pireusu, Istanbulu,

Zastrzega się zmiany:

Blizszych informacji udzielają agenci:

w Gdyni: **POLSKA LEWANT** Agencja Okrętowa Sp. z o. p.
Gdynia, Plac Kaszubski 1. tel. 29-11

w Gdańsku: **BERGENSKE BALTIC TRANSPORTS LTD. A. G.**
Gdańsk, Langer Markt 3. tel. 225-41.

BANK CUKROWNICTWA

SPÓŁKA AKC. W POZNANIU

CENTRALA:

POZNAŃ, UL. SEW. MIELŻYŃSKIEGO 7.

ODDZIAŁY:

WARSZAWA, UL. KAROWA 20.
LWÓW, UL. AKADEMICKA 7.

●
ZŁATWIA WSZELKIE
TRANSAKCJE BANKOWE.

◐
ZAKUP I SPRZEDAŻ WA-
LUT ZAGRANICZNYCH.

◐
ZAKUP CZEKÓW
PODRÓŻNICZYCH
(TRAVELLERS CHEQUES).

●
WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ KOMISOWA
CUKRU ZE WSZYSTKICH ZRZESZO-
NYCH CUKROWNI POLSKICH.

ZAKŁADY
PRZEMYSŁU
BAWEŁNIANEGO

„LUDWIK
GEYER“

SP. AKC.

W Ł O D Z I

Rok założenia 1829

SPÓŁKA AKCYJNA
WYROBÓW
WEŁNIANYCH
I BAWELNIANYCH

M. SILBERSTEINA

W Ł O D Z I

Zarząd w Łodzi,
ul. Piotrkowska 40

◐
Rok założenia 1863.

ZAKŁADY
WŁÓKIENNICZE

KAROL T. BUHLE

Ł Ó D Ź

HIPOTECZNA 7/9

●
Rok założenia 1897.